

KRAJAN

glasilo krajevne konference szdl ilirska bistrica

datum: 21.12.1984

Cena 30 din

Leto 5 Številka 17

**KNJIŽNICA MAKSE ŠAMSA
ILIRSKA BISTRICA**

Dragi krajani,

letu 1984 prisojen čas se je odmeril in iztekel, ne bo ga nikoli več: bil je pač trenutek sedanjosti, ki smo ga preživeli.

In kaj ostaja? Tisto, kar je vsebina takega trenutka – naše dejanje. Z njim je vsak naš trenutek človeku lahko v čast, ponos ali pa je človeškega razuma, sposobnosti in dostojanstva nevreden. Naše dejanje, delo, je torej gonilo, ki nas poganja, daje končni smisel, našemu življenju pa tudi pravo

vrednost in opravičilo. To je tudi edino pisalo, s katerim se velja podpisovati pod besedilo vsak svojega, našega življenja. S čim naj torej nazdravimo trenutku, ki prihaja? Z željo, naj bo to čas predvsem dobrih ljudi. Čas, v katerem bo veliko prostora za vse: za tiste, ki znajo ali hočejo znati pa za tiste, ki bodo zmogli, ker hočejo. Z razumom in razumevanjem. In z veliko človeške strpnosti. Sicer pa: podarimo si nasmeh, spet smo za leto starejši. Kar je pravzaprav tudi dosežek, mar ne?

Srečno.

Uredniški odbor

Slovesno proslavili dan republike

Letos smo izredno slovesno in prisrčno proslavili 29. november – Dan republike.

V domu JLA je bil slavnostni govornik tov. Možina Jadran, sekretar OK SZDL, ki je orisal pomembnost dogodkov leta 1943 v Jajcu, ko so se gradili temelji nove Jugoslavije. V nadaljevanju so bila podeljena visoka državna odlikovanja občanom in OOS Vezenin za izredno aktivnost in angažiranost na posameznih področjih našega življenja. Osebnostno odlikovanje sta prejeli tovarišici Milka Prosen in Sonja Čeligoj.

V kulturnem programu pa sta sodelovala domači pevski zbor D. Kette in folklorni ansambel Tine Rožanc iz Ljubljane. V izredno kvalitetnem programu so gostje iz Ljubljane predstavili plese in pesmi narodov in narodnosti Jugoslavije. S svojim izrednim nastopom so izvabili iz prepolnega avditorija spontano priznanje. Polnoštevilna publika je bila dobesedno očarana in pričakuje v bližnji prihodnosti ponoven nastop na bistriških deskah.

OBČINA ILIRSKA BISTRICA SODELUJE V TV ODDAJI NAŠE SREČANJE

Predvidoma 26. januarja 1985 ob 20. uri bo naša občina nastopila v TV oddaji Naše srečanje, ki jo vodi Mito Trefalt.

Naš nasprotnik je občina Brežice. Našo občino bo zastopalo 40 nastopajočih, od katerih bodo 4 v tekmovalnem omizju, ostalih 36 pa bodo navijači na tribuni. Poleg tega bo doma ostala ekipa, ki bo neposredno po

telefonu povezana z ekipo v studiu ter bo v dveh tekmovalnih točkah pomagala reševati ekipi za omizjem. Nastopajoče bomo izbrali iz dejavnih društev, tako da bomo zajeli čim širše vsa področja in dejavnosti v občini. Kdorkoli od občanov bo želel pomagati našim zastopnikom na srečanju, bo pravočasno obveščen, na katero telefonsko številko bo sporočil odgovor.

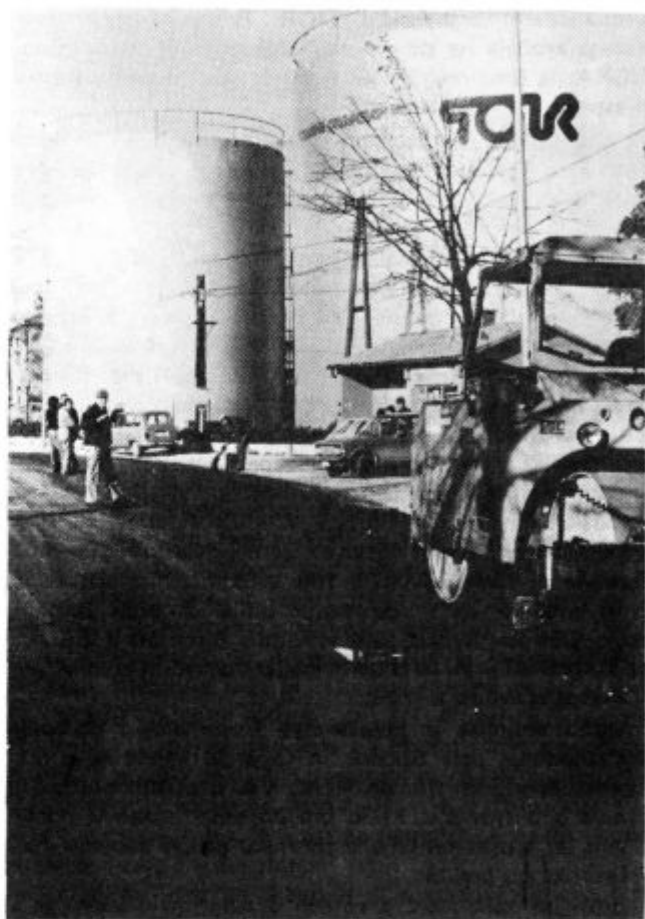
Vladimir Čeligoj

Iz krajevne skupnost

Ne bo odveč, če na prvem mestu omenimo delovno akcijo v 6. rajonu. Čeprav na koncu leta, so krajanji v šestem rajonu sklenili, da zavijajo rokave, poprimejo za krampe in lopate, prostovoljno zberejo določeno vsoto denarja za plačilo kopača in uredijo cca 800 m poljske poti v k.o. Trnovo. Pri vsem tem je zanimivo to, da je iniciativa za ureditev poljske poti potekala iz samih krajanov — torej neposredno, kakor bi temu rekli, iz baze. V KS smo tem željam prisluhnili in seveda pomagali s sredstvi, ki jih imamo v ta namen tudi planirana. Dogovor poteka tudi s KZS, kjer so tudi možnosti, da se pridobijo določena sredstva. V KS si takšnih iniciativ krajanov želimo v bodoče še več.

Letošnje leto se je izteklo in prav je da vas dragi krajanji, seznanimo tudi z nalogami, ki nas čakajo v prihodnjem letu. Prihodnje 1985. leto je tudi zadnje leto pred štirimi leti izglasovanega samopriskevka, iz katerega se financira KS Ilirska Bistrica. In kaj je tisto, o čemer vas hočemo seznaniti? Nobena skrivnost ni, da je struktura članov, delegatov ali kakorkoli že hočete, v organih KS II. Bistrica zelo stara. Po drugi strani pa VSI prav gotovo vemo, kako je z našo mladino. Želimo si namreč, da jo v čim večjem številu vključimo v delo in življenje naše KS, da jo vključimo v organe KS in s tem seveda tudi v odločanje. Na mladih svet stoji, pravimo, pa kaj, ko to samo pravimo, naredimo pa nič. Ob razmišljanju o nalogah za prihodnje leto se je porodila misel, da bi bistriški mladini ponudili čimveč dela preko študentskega servisa. Kaj nam to prinaša? Če za potrebe KS določena dela opravlja organizacija združenega dela, to pomeni, da je le-ta daleč najdražja. Nobena skrivnost ni, da je obrtnik nekoliko cenejši. Prihajamo pa do spoznanja, da bi lahko določena dela opravili preko študentskega servisa. Korist od tega bi bila večkratna. Za KS bi bilo to skoraj najcenejše (razen prostovoljnega dela), mladina bi se aktivno vključila v reševanje krajevne problematike, marsikateremu mladincu bi bile to prve delovne izkušnje, obenem pa tudi zaslužek. Seveda bi to bila dela predvsem komunalnega značaja in bi strokovno nadzorstvo vršilo Komunalno podjetje.

Vsak dan smo priča, kako morebitni obiskovalec našega mesta, ko pride k nam, ne ve ne kod ne kam. Verjetno ste tudi vi že doživeli, da vas je kdo ustavil na cesti in povprašal za hotel, ulico in kaj drugega. Zamisel, da bi se v našem mestu postavili 3 ali 4 veliki pregledni panoji z vrisom ulic in važnejših objektov, je dobila podporo tudi na svetu krajevne skupnosti. Te karte ali panoji velikosti cca 180 x 140 cm bi se postavili pri železniški in avtobusni postaji, ena ali dve pa še na primernih mestih. Takšna poživitev v našem mestu prav gotovo ne bo odveč.

Vojkov drevored — asfaltiranje cestišča

Naši krajanji na zborih občanov pa tudi v organih KS marsikdaj izražajo nezadovoljstvo nad to ali ono delovno organizacijo. Menijo skratka, da je okolje te ali one delovne organizacije zan marjeno, neurejeno, da je primer ko delovna organizacija svoje odpadke odlaga prav zraven ceste, za drugo delovno organizacijo menijo, da ima neurejeno parkiranje za osebne avte. V KS menijo, da ima neurejeno parkiranje za osebne avte. V KS smo priča tudi neurejeni neposredni okolici delovnih organizacij, za kar naj bi te delovne organizacije imele v bodoče več posluha. Na tem področju so nekatere delovne organizacije prisluhnile željam in potrebam krajanov. V bodoče si želimo še več takšnega sodelovanja, saj menimo, da bi pri takšnem urejanju sodelovala še marsikatera delovna organizacija. Navsezadnje komunalno urejena in čista okolica kraja, v katerem živimo in delamo, nam daje prijetnejše občutke.

V.G.

Izšli Bistriški zapisi

Tik pred praznikom republike je izšel po štirih letih predaha zbornik Bistriški zapisi št. 2, ki ga izdaja Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica.

Ta številka zbornika je posvečena 120-letnici ustanovitve Narodne čitalnice v Ilirski Bistrici, ki jo letos praznujemo. Že na prvi pogled izgleda publikacija estetsko bogatejša ter po obsegu za spoznanje zajetnejša od prve številke. Devet

prispevkov, ki jih je napisalo 11 avtorjev zajemajo področje zgodovine, arheologije, geologije in etnologije.

Vlado Valenčič je s prispevkom Nekdanji Bistriški okraj v Terezijanskem katastru temeljito obdelal zemljiška gospodarstva, pripadnost vasi in kmetij zemljiškim gospodarstvom, posestne razmere, poljedelstvo in živinorejo, podložniške obveznosti in dajatve, kmetov gmotni položaj in njegov povprečni pridelek na hubo.

Druga dva zgodovinska prispevka, katerih avtor enega je Alojz Zidar, drugega pa Tone Rutar, govorita o narodno-

revolucionarni organizaciji TIGR. Prispevka sta memoarskega značaja ter sta v bistvu odgovor dveh bivših članov TIGRA na Brozinov članek v prvi številki zbornika Bistriški zapisi.

Mehtilda Urleb nas popelje po arheoloških sledovih na Bistriškem. Avtorica je na bistriškem področju že pred leti delala arheološko topografijo ter je sodelovala pri nekaterih arheoloških izkopavanjih.

O novo odkritih kameninah iz okolice Il. Bistrice piše Rajko Pavlovec. Pred desetimi leti je na tem področju raziskoval in našel tudi nekaj okamenin, ki jih do takrat niso poznali, geolog iz Bangladeša, Mujibur Rahman Khan. Iz novo odkritih fosilov, ki jih je imenoval po Ilirski Bistrici, je pripravil doktorsko disertacijo. O krednih školjkah rudistih na Snežniški planoti piše Mario Pleničar, ki je že v prvi številki zbornika Bistriški zapisi predstavil geološko zgradbo okolice Ilirska Bistrice.

Geološko tematiko zaključuje skupina avtorjev, in sicer Špela Goričan, Rajko Pavlovec, Jernej Pavšič in Dragomir Skaberne z zanimivostmi iz fliša v okolici Ilirske Bistrice. Svoje spomine na mlada leta v obliki drobnih utrinkov obuja Stanislav Renko, ki se je rodil v Bitnji pri Il. Bistrici, po 2. svetovni vojni pa je bil dolgo let odgovorni urednik Primorskega dnevnika v Trstu.

Posebno zanimiva je predstavitev škoromatov s področja jugovzhodnega dela Brkinov in Čičarije, katere se je prvi sistematično lotil Romeo Volk. Vsi ti pristni običaji in navade o pustovanju, ki so bili do sedaj znane le domačinom, so s predstavitvijo v zborniku postali zanimivi tudi širšemu krogu bralcev.

Zbornik se zaključuje z besedo o avtorjih, v kateri je v nekaj stavkih bralcu predstavljen posamezen avtor.

Vladimir Čeligoj

120-letnica ČITALNICE

V MESECU KNJIGE je imel razstavo zelo lepih exlibrisov umetnik Ivo RAZBORŠEK iz Ljubljane. Razstava je bila 4.10. v Domu JLA.

Izteka se tretji samoprispevek

Z oceno za mesec december 1984 bo zbranih v času od 1.1.1981 do 31.12.1984 skupaj 114.020.568,00 din vseh sredstev samoprispevka. Od tega odpade sofinanciranje komunalnih in drugih potreb krajevnih skupnosti v občini Ilirska Bistrica din 41.617.183,00, ker se zbrana sredstva po 4. členu odloka o samoprispevku delijo 50 % za financiranje objektov družbenih dejavnosti in 50 % za programe KS. Izjema je KS Ilirska Bistrica, kjer občani namenjajo za sofinanciranje komunalnih in drugih potreb le 20 % sredstev in 80 % za sofinanciranje objektov osnovnega šolstva in otroškega varstva. Tako je bilo v KS Ilirska Bistrica zbranih skupaj 51.074.736,00 din. Od tega odpade za potrebe krajevnih skupnosti 10.144.000,00 din in za sofinanciranje objektov družbenih dejavnosti din 40.930.736,00 din.

Finančnih sredstev, ki so tako namenjena za sofinanciranje izgradnje in obnove objektov osnovnega šolstva in otroškega varstva, bo zbranih v omenjenih štirih letih 72.403.385,00 din. Za dokončanje izgradnje I. faze II. OŠ, delno ureditev okolice, za odplačilo anuitet, adaptacijo nekaterih podružničnih osnovnih šol ter drugih obveznosti, ki jih ima sklad po svojih finančnih načrtih, je bilo porabljenih 22 mio din. Za nadaljevanje izgradnje II. faze, konkretnije B. dela II. faze pa je ostalo na razpolago 50 mio din v letošnjem letu in 33 mio zbranih v naslednjem letu 1985, dokler še traja III. samoprispevek.

Z izgradnjo I. faze nove osnovne šole, ki je bila zgrajena v letu 1982 kot samostojni funkcionalni objekt, je bilo pridobljenih novih šolskih bruto površin 1859 m² in 1505 m² neto ali koristne površine. Za potrebe 288 učencev je bilo tako zgrajenih 8 učilnic od 1.—4. razreda, garderobe in sanitarije za učence in zaposlene ter prostore za delo učencev in učiteljev. V spodnjih prostorih je kotlarna za celoten objekt, shrambe ter prostor za hišnikovo stanovanje, ki pa je bilo do izgradnje II. faze preurejeno v kuhinjo, jedilnico, pisarno ter druge spremljajoče prostore. Z izgradnjo I. faze se prostorske stiske ni rešilo, saj se še vedno ukvarja šola s številnimi problemi. Tako ima organiziran dvoizmenski pouk, primanjkuje učilnic za predmetno stopnjo, prav tako učilnic za kombiniran pouk s prilagojenim programom, telovadnica in drugi spremljajoči prostori.

II. faza je sestavljena iz A in B dela, ki sta med seboj povezana, delujeta pa lahko tudi kot samostojna funkcionalno zaključena celota.

V A delu je predviden oddelek z učilnicami predmetne stopnje, prostori za glasbeno šolo, večnamenski prostori, knjižnica, glavna kuhinja za 1000 obrokov, večnamensko zaklonsko ter drugi spremljajoči prostori.

V B delu pa je 12 učilnic za predmetno stopnjo, učni kabineti s pisarno in klubskim prostorom za učitelje ter

velika predavalnica s posebnim dostopom tudi za zunanje potrebe strokovne in društvene narave.

III. fazo predstavlja večja telovadnica (42,60 x 22,8 m) neposredno povezana s šolo. Obkrožena z galerijami lahko sprejme do 500 gledalcev. Garderobe in sanitarije ter prostori saune pod dvorano služijo tudi drugim obiskovalcem. Glede na trenutne potrebe šole kakor tudi na premajhna sredstva, ki so zaenkrat na razpolago samo iz samopriprispevka občanov, se je skupščina Občinske izobraževalne skupnosti odločila za izgradnjo B dela II. faze, ki naj bi po predračunu stal, ko bo dograjen, okrog 90 mio din.

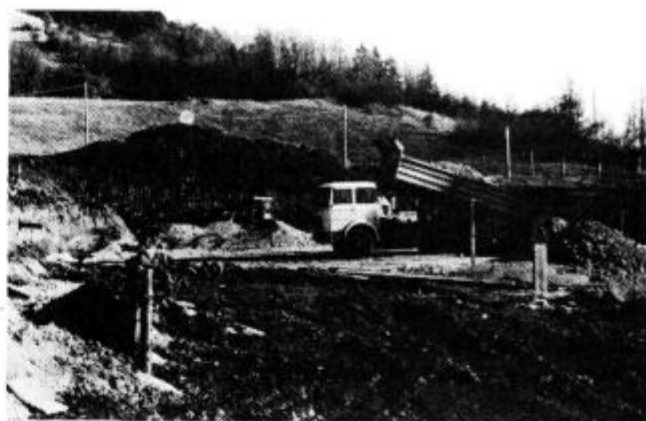
Za A del II. faze bi po oceni strokovnjakov potrebovali preko 120 mio din, za III. fazo pa preko 150 mio din, za kar pa se je bilo težko odločiti brez drugih virov sofinanciranja.

Z dograditvijo B dela II. faze bomo pridobili nadaljnjih 1865 m² bruto površine oziroma 1550 m² koristne površine. Vse faze bodo obsegale okrog 8000 m² bruto površine.

Z manjšimi spremembami namembnosti prostorov bodo urejane tudi 3 učilnice za potrebe posebne šole, večnamenska predavalnica pa bo služila za potrebe telesne vzgoje.

Rok za dokončanje izgradnje B dela II. faze je 31. avgust 1985, tako da bi z naslednjim šolskim letom pouk na predmetni stopnji pričel že v novozgrajeni šoli.

Po programu sklada samopriprispevka so bila v planu predvidena tudi popravila ali adaptacije starih osnovnih šol Harije, Vrbovo, Dol. Zemon in Prem. Do danes so bila zaključena potrebna dela le na OŠ Vrbovo. S sofinanciranjem sklada, Emone Ilirije in skupnosti otroškega varstva ter krajevne skupnosti Vrbovo bo stavba osnovne šole primerno urejena in predvsem zaščiten pred nadaljnjim propadanjem ter služila za večnamenske potrebe.

V teku so dela na adaptaciji OŠ Harije, pri kateri sodelujejo kot sofinancerji sklad, Skupnost otroškega varstva in krajevna skupnost Harije. Tudi ta stavba bo koristila potrebam krajevne skupnosti in otroškega varstva.

Šolska stavba na Dol. Zemonu naj bi se v dogovoru s krajevno skupnostjo adaptirala spomladi leta 1985. Finančna sredstva bi prispeval sklad iz samopriprispevka, Skupnost otroškega varstva in krajevna skupnost.

Po sklepu odbora sklada se bo skupaj s krajevno skupnostjo tudi osnovna šola na Premu sanirala oziroma primerno uredila na osnovi programa za nadaljnjo uporabo. Ostaja odprto vprašanje osnovne šole Kuteževo, kjer trenutno ni nikakršnega interesa za uporabo te stavbe, ki pa je žal že v zelo slabem stanju.

Na zadnji seji odbora sklada je bilo postavljeno odločno stališče prisotnih delegatov, da se navedene objekte uredi vsaj toliko, da se prepreči propadanje, obenem pa zagotovi tudi nadaljnje koristno uporabo.

Ivan Šuštar

Načrtno razreševanje vodooskebe na Pivškem

V razvojnih dokumentih tega srednjeročnega programa kakor tudi naslednjega v letih 1986–1990 zavzema pomembno mesto tudi načrtno urejevanje vodooskrbe v naši občini. Tako se je v letih 1980–1984 intenzivno razreševala problematika vodooskrbe v Brkinih. V tem času se je v pretežni del Brkinov naše občine tudi napeljevalo vodovode, s tem pa tudi rešilo problem sušnih obdobj.

V naslednjem obdobju pa ostaja odprt problem vodooskrbe na zgornjem pivškem področju. To je zlasti pokazalo sušno obdobje v letu 1983, ko je dalj časa primanjkovalo vode v vaseh Šembije, Knežak, Bač in Koritnice. Od navedenih vasi ima le Knežak nekaj vodovodnega omrežja, ki pa je staro in dotrajano, ostale vasi pa ga sploh nimajo.

Da bi tudi tem vases preskrbeli kvalitetno vodooskrbo, planiramo izgradnjo vodovodov v teh vaseh v naslednjih letih. V ta namen je Komunalno gradbeno podjetje iz II. Bistrice z ustreznimi institucijami že leta 1983 pričelo z raziskavami možnih lokalnih vodnih virov na tem področju. Tako je bilo lansko leto zvrtenih 18 vodnjakov v globino do 60 metrov na različnih lokacijah. Na podlagi rezultatov vrtnanj sta bili izbrani dve najugodnejši vrtni, v katerih bo v letu 1985 napravljen črpalni preizkus. Dokončnega poročila o rezultatih izdatnosti vrtnin še ni, vendar se ocenjuje, da bo izdatnost lokalnih vodnih virov zadoščala potrebam zgoraj navedenih vasi tega območja.

Glede na vso dosedanje aktivnost je Komunalno gradbeno podjetje že pristopilo k pripravi investicijsko – tehnične dokumentacije, tako da bi že v letu 1985 začeli z etapnim urejanjem vodooskrbe tega področja. Obseg del v posamezni etapi pa bo izbran po razpoložljivih finančnih virih. Sredstva bodo predvidoma združevali Komunalna interesna skupnost, Območja vodna skupnost Koper, JLA in drugi dejavniki, in sicer za objekte primarnega omrežja. Za gradnjo lokalnih omrežij oziroma cevovodov sekundarnega omrežja pa bodo nosilci stroške izgradnje posamezne KS oziroma vaški odbori.

Idejna rešitev izgradnje je že znana in predvideva gradnjo rezervoarja v velikosti 200 m³ nad Knežakom, ki bo zadoščal za potrebe Knežaka in Bača. Obnovili bodo vodo vodno omrežje v Knežaku in zgradili novega na Baču. Nad Koritnicami je predvidena izgradnja rezervoarja kapacitete 100 m³, nad Šembijami pa vodohrana zmogljivosti 60 m³. V obeh slednjih vaseh bo prav tako potrebno zgraditi lokalno omrežje.

Kot je videti, se razreševanje te problematike načrtno pripravlja in razrešuje. Upati je, da bodo vsi ključni nosilci izgradnje našli skupno pot, ki bo zadoščala potrebam tega področja.

Z.T.

120 let kulturnoprosvetnega dela v Jelšanah

Veselo presenečenje je pripravilo domačim obiskovalcem in povabljenim gostom jelšansko kulturnoprosvetno društvo „Sloga“ ob proslavi 120-letnice obstoja. Vsekakor spoštovanja vredna tradicija dela za kulturni dvig prebivalcev. Jelšanci ljubijo pesem, glasbo, slovensko besedo v recitaciji ali v drami. Mladi in najmlajši nastopajo resno, toda sproščeno in mislim, da se zavedajo ali vsaj slutijo, da so tako delali tudi njihovi dedje in pradedje.

Proslava, dne 28. novembra v avli osnovne šole je bila oblikovana z velikim občutkom za mero in vsebino. Petje je bilo prijetno, ubrano, deklamacije podane z občutkom, izvajanje tamburaškega orkestra prijetno za poslušanje. Govor tov. Žustoviča nas je v strnjeni obliki seznanil z razvojem kulturno-prosvednega dela v Jelšanah od ustanovitve čitalnice dalje.

Obenem smo pregledali zelo smiselno urejeno razstavo dokumentov v zvezi s kulturno preteklostjo Jelšan, prijetna poživitev pa je bila razstava izdelkov učencev.

Celotna proslava je bila vredna stoletne tradicije kulturnega prizadevanja v Jelšanah.

F.M.

Skica znanega obraza

Priznati moram, dragi bralci, da v svoji kratki „novinarski“ karieri še nisem imel opraviti s tako trdim orehom, kot je „upodobitev“ tov. Franca Muniha, posebej še, ker letos praznuje sedemdesetletnico rojstva, kar celo stvar še bolj zaplete. Kdor ga pozna, ve, da ima prav. Ostali pa bodo upam, to razbrali iz teh vrstic.

Skico bomo začeli z letom 1945, ko pride naš slavjenec v Il. Bistrico, postavljen za ravnatelja nižje gimnazije. To delo opravlja s kratkimi presledki, ko je osem let prosvetni

svetovalec in direktor Zavoda za šolstvo s sedežem v Postojni, do upokojitve. Vseskozi je eden vidnejših soustvarjalcev v družbenem, političnem in kulturnem življenju naše občine, pa tudi v širšem območju.

Po upokojitvi se njegovo življenje ni spremenilo: še naprej ga je močno čutiti, posebno na kulturnem polju.

Ob nešteti priznanjih, ki jih je prejel za svoje poklicne in ostale dejavnosti, mu je najljubša Žagarjeva nagrada za pedagoško vodenje in kvalitetno mentorstvo učiteljev. (Op.: To je najvišja republiška nagrada za pedagoške delavce). Seveda je tudi dobitnik številnih okrajnih, medobčinskih in občinskih nagrad kot npr. Kosovelove nagrade za delo na kulturnem polju (v primorskem merilu); ne gre prezreti tudi več državnih odlikovanj.

Vidimo, da je „vtikal nos“ v različne stvari. Za ilustracijo njegove vsestranskosti naj omenim, da se zrcali npr. -tudi v sodelovanju na različnih prireditvah, saj ne pomnimo, da vsaj v njihovem kulturnem delu ne bi sodeloval. O tej svoji značilnosti (vsestranskosti namreč) pravi, da jo je podedoval po svojih prednikih. Meni, da mu je ta značajska posebnost v življenju veliko pripomogla: ni pa navdušen nad ugotovitvijo, da se v nobeno dejavnost ni mogel poglobiti, je kot njegov praded, za katerega pravijo, da je znal „devetindevetdeset meštirjev“, pa mu je kljub temu bilo prisojenih „sto mizerij“ . . .

– Vaši prvi vtisi po prihodu v Bistrico?

– Konec novembra 1945 sem se pripeljal z živinskim vagonom in enim nahrbtnikom. V ta kraj nisem prišel po svoji volji. Po rodu Primorec, sem bil premeščen z jeseniške gimnazije, češ, da je tam doli potreben kader. Ostal naj bi le par let, vendar so se leta podaljšala v celo štiridesetletje. Tako sem postal Bistričan. V novem okolju sem našel že nekaj uradnikov in učiteljev, za katere so ljudje pravili, da so prišli iz Jugoslavije.

– Kakšni so bili ljudje in razmere?

– V zraku je bila prisotna navdušenost spričo osvoboditve, razpoloženje pa se je pri nekaterih ob nacionalizaciji spremenilo.

– Ali se je pojavil kak izrazit odpor?

– Ne, ljudje so sicer godrnjali, večina le-teh pa se je vseeno vključila v novo življenje, nekateri celo zelo uspešno.

– Kaj pa mislite o sedanjih razmerah?

– Dokler je standard rasel, so bili ljudje zadovoljni. Spričo sedanje krize pa moramo seveda spet poslušati negodovanje; po večini pa ljudje vendarle živijo v trdnem prepričanju, da bomo to krizo prebrodili.

– Kakšni so Bistričani?

– Vidim jih kot sposobne, predvsem pridobitvene delovne ljudi, posebno, če delajo zase. Pri tem so malce robustni, hrupni, pa tudi veseli, duhoviti. Ne bi jim škodilo malo več poslovne ugajenosti.

– Kaj mislite o konkretnih razmerah v Bistrici?

– V štiridesetih letih so se naši kraji silno razvili: toliko hiš, posebno zasebnih, ni bilo zgrajenih v nekaj stoletjih pred nami. Gradnja nove hiše je bil včasih pomemben dogodek, sedaj pa to ni nobena posebnost. Družbeni standard pa kljub vsem naporom družbe zaostaja.

– Kaj mislite o kmetijstvu?

– Na eni strani je napredek, na drugi pa močno nazadovanje. Hodil sem po inozemstvu in skoraj nisem videl m² kmetijske površine (dobesedno), ki ne bi bila skrbno obdelana.

– Torej, po vaše, ljudje pri nas še kar dobro živijo. Kaj pa kulturna raven?

– Precej sem proučeval kulturno preteklost naših krajev. Reči moram, da je sedanja kulturna dejavnost le bled odsev preteklosti. Ne toliko po obsegu dejavnosti, kakor po angažiranosti, navdušenosti.

– Kako to?

– Menim, da je naše ljudi še prav posebno zajel potrošniški način življenja. Za izpolnjevanje kulturnih potreb ni niti časa, pa tudi ne prostora v naši miselnosti.

– Posledice?

– Vzgoja naših otrok je na žalost usmerjena predvsem k razvoju materialnega standarda. Seveda pa je to splošna bolezen naše družbe.

– Ali ste glede reševanja teh problemov optimist?

– Za take spremembe so potrebna stoletja.

– Priznam, da sem glede naslednjega vprašanja v zagati. Zaradi vašega širokega polja dela in interesov vas je težko oprijeti, opisati. Bi se mogoče dotaknila vaših poklicnih izkušenj, konkretno mnenja o sedanjem šolskem sistemu?

– Prejšnji sistem je ohranil močne komponente preteklosti, in te ki so bile prilagojene potrebam meščanske družbe.

– Kaj pa sedanjí?

– Kolikor ga spremljam, imam občutek, da „škripa“. Prepričan pa sem, da ga bodo vendarle prilagodili naših potrebam in možnostim. Za prehod na novi sistem bi bila potrebna večja sistematičnost in več skrbnih priprav.

– Dolga leta ste bili pedagoški vodja in svetovalec generacijam mlajših kolegov. Kje naj bi bil poudarek pri njihovem delu?

– Učitelj mora gledati v vsakem učencu osebnost z vsemi podedovanimi in pridobljenimi lastnostmi. Za ilustracijo bom navedel primer iz svojega življenja: kot trinajstletni deček sem prišel iz podeželja v srednjo šolo v Ljubljano. Po naravi sem introvertiran, dokaj nekomunikativen. V novo okolje se nisem vživel in sem bil v 3. razredu eden slabših dijakov. K sreči sem naletel na profesorja, ki je spoznal mojo zagato. On me je pravzaprav rešil. Dal mi je potrebno spodbudo, samozavest. Tako sem se navezal nanj, da sem celo povzel njegovo značilno

pisavo. Že v naslednjem, četrtem razredu sem bil med najboljšimi učenci. Pripomniti moram, da je omenjeni profesor poučeval zgodovino in slovenski jezik, ki sem ju pozneje tudi izbral za svoj študij v Zagrebu, ker takrat višje pedagoške šole v Ljubljani ni bilo.

– Koga pa niste marali?

– Najbolj mi je šel na živce učitelj risanja, ki mi je zavračal vse izdelke, ker niso bili po njegovem okusu.

– Izkušnje iz vašega dela?

– Iz svoje pedagoške prakse bi lahko navedel več primerov, ko je kak „obupan“ učenec s pravilnim pristopom premagal vse težave in dosegel najvišjo izobrazbo.

– Vaše delo z mlajšimi kolegi?

– Kar sem prej povedal o odnosu učitelj–učenec, lahko splošimo tudi na odnose med odraslimi: tovariški pristop in pohvala pozitivnih dosežkov odprejo tudi možnost za pozitivno kritiko in nasvet. Taka praksa bi v medsebojnih odnosih preprečila nepotreben konflikt, nezadovoljnost, neaktivnost.

– Učna snov, skratka predmetnik?

– Poleg matematike in slovenščine je tuj jezik najbolj trd oreh za naše učence. Menim, da bi morali pričeti s tem poukom že na nižji stopnji. S primerno metodo se otrok igrave vpelje v spoznavanje tujega jezika.

– Kaj pa slovenski jezik?

– Mogoče sem konzervativen, vendarle nikakor ne morem pohvaliti nekaterih, po mojem nepotrebnih sprememb pri obravnavanju slovnice. Seveda za podrobne obrazložitve tu ni prostora.

Kako ocenjujete rabo slovenskega jezika v javnem življenju?

– V primeri s prvim obdobjem po vojni lahko zaznamo velik napredek: celo naši politiki govorijo že razumljiv jezik; jasen je tudi jezik v časopisih, ne samo domačih, temveč tudi v zamejskih. Primer je Primorski dnevnik, ki mi je posebej pri srcu.

– Kaj pa jezik naših predstavniških in upravnih forumov?

– Marsikateri „material“ moram trikrat prebrati, da se dokopljem do smisla. Strašno težko lezemo iz kalupa birokratskega jezika.

– Pred nekaj leti ste bili upokojeni. Kaj počenjate sedaj?

– Žena pravi: „Dokler si bil v šoli, te ni bilo nikoli doma, vendar sem vedela kje si. Sedaj te tudi ni doma, ne vem pa, kje si“. Res sem še vedno, kot se reče „angažiran“. Med drugim delom v uredništvu Krajana, sem član uredniškega odbora Bistriških zapisov, po sili pa celo režiram; skoraj da ne mine proslava, pri kateri ne bi sodeloval.

– Ste kot avtor zadovoljni s pred kratkim izvedeno dramsko prireditvijo ob dnevu prosvetnih delavcev?

– Tovarišice in tovariši so inteligentno dojeli moj koncept predstave in ga – kakor sem slišal – izvedli v splošno zadovoljstvo. Gledalci so mnenja, da je bila večina vlog pisana igralcem „na kožo“. Marsikdo pa je v delu odkril delček sebe. Stvar sem poizkusil napisati lahkotno, vedro, zabeljeno s satiro in humorjem in tega si gledalci danes žele.

– Tovrstno vaše delo pravzaprav sploh ni konjiček, ampak je precej zahtevno in odgovorno. S čim se trenutno ukvarjate?

– Pripravljam program ob 120-letnici ustanovitve bistrške čitalnice. Lahko omenim, da sem bil pred kratkim povabljen na praznovanje enake obletnice v Jelšane. Zavzetost Jelšanov in kakovost proslave sta me presenetili.

– Kakšno je vaše mnenje o Krajanu?

– Precej dela zahteva. Mislim pa, da bi se moral spremeniti v mesečnik in postati občinsko glasilo.

- Vaš prosti čas . . .
- Tega je malo. Veliko veselje imam z obdelovanjem šolskega vrta na D. Zemonu. Zemlja me je že od nekdaj privlačila, saj sem v mladih letih sanjal o študiju agronomije.
- In uspeh?
- Največ preglavic mi povzročajo vrtni škodljivci: uši, hrošči, mrčes in voluhar. Od vseh kultur sem s fižolom

najbolj zadovoljen. Dovolj ga pridelam za celo leto: bodisi v stročju ali v zrnju. Pridelujem tudi za naše kraje nenavadne kulture: sojo, pasternjak in bob, prihodnje leto bom posadil še lečo.

— Hvala lepa za razgovor. V imenu bralcev Krajana vam voščim še enkrat ob vašem jubileju in vam želim še veliko zdravja in delovnih uspehov.

D. Bonano

Položen temeljni kamen za obrat "ETE"

Delovna organizacija ETA iz Cerkna je odprla že leta 1979 proizvodni obrat v Il. Bistrici, in sicer v najetih prostorih Plutala. Takrat je dobilo zaposlitev 45 delavk. Danes pa je zaposlenih v tem obratu že 86 delavcev.

Glede na to, da je poslovno sodelovanje dolgoročno utemeljeno in podkrepjeno s poslovnimi rezultati, so se delavci ETE odločili za večjo naložbo v prenovitev poslovnih prostorov obrata v Ilirski Bistrici. Doslej se je proizvodnja odvijala v neprimernih in nefunkcionalnih prostorih. S pomočjo OZD in družbenopolitičnih organizacij v Ilirski Bistrici, ki so vseskozi pomagale ETI pri zagotavljanju boljših prostorskih pogojev delavk poslovne enote, pa je bil 26. novembra položen temeljni kamen adaptacije novih

poslovnih prostorov v Kosezah s kvadrato 450 m² ki bodo zagotavljali boljšo proizvodnjo in večji dohodek. Predračunska vrednost investicije znaša 96.829.553,00 din. Temeljni kamen je položil tov. Alojz Hvala, vodja zunanjih obratov ETE.

Delavci ETE se ob polaganju tega temeljnega kamna zavedajo, da so z njim utemeljene ne le nove obveznosti in mnoga odrekovanja v trenutni težki gospodarski situaciji, temveč tudi možnosti za boljšo prihodnost in skupno srečo.

Planirano je, da bodo dela končana do julija 1985, tako da bi proizvodnja stekla že sredi prihodnjega leta.

Obnova voznega parka v Transportu

Del voznega parka za prevoz črnih naftnih derivatov

V DO Transport se v zadnjem času močno trudijo, da bi obnovili vozni park. Povprečna starost vozil je v začetku tekočega srednjeročnega obdobja znašala kar osem let, čemur je kriva prepoved uvoza kvalitetnih tovornih vozil v preteklem srednjeročnem obdobju. Stara in iztrošena vozila pa niso omogočala normalnega poslovanja, saj je bilo v eksploataciji zaradi nizke tehnične sposobnosti premalo vozil, stroški vzdrževanja pa so precej porasli. Z investicijami v obnovo voznega parka v prvih dveh letih tekočega srednjeročnega obdobja je uspelo le delno izboljšati kvaliteto vozil. Prvi večji korak pri obnovi je uspel v prvi polovici letošnjega leta, ko se je vključilo v eksploatacijo kar 32 novih kvalitetnih vozil M.A.N. in Mercedes. S tem je bila dana možnost za odpis starejših vozil slabše kvalitete, katerih eksploatacija je bila ekonomsko problematična. Tako je bilo doseženo tudi delno poenotenje voz-

nega parka in bo ta v letu 1985 sestavljen le iz vozil Mercedes, M.A.N. in Mack. Z navedeno obnovo se je znižala povprečna starost vozil na sedem let.

Naslednji večji korak v obnovi in tudi širitvi bo dosežen v decembru in januarju, ko bo Transport nabavil novih 20 vlečnih vozil M.A.N. Polprikolice za ta vozila so že v izdelavi v tovarni Vozila Gorica in bodo končane v januarju in februarju 1985. Za prevoze črnih naftnih derivatov bo nabavljenih 15 polprikolic, za prevoze kemikalij pa pet specialnih polprikolic s cisternskimi nadgradnjami. Skupna vrednost investicijskih vlaganj v nabavo 20 vozil s polprikolicami znaša 260 milijonov dinarjev. S temi nabavami se bo

vozni park povečal na 160 kompozicij skupne nosilnosti 3.800^t ton ter povprečne starosti šest let. V letu 1985 bodo ta vozila prevozila nekaj več kot 15 milijonov kilometrov ter ustvarila celotni prihodek v višini dveh milijard dinarjev, od tega 20 % v izvozu.

Zastavljeni cilji za naslednje srednjeročno obdobje zahtevajo nadaljnje intenzivno delo na obnovi in širitvi voznega parka. Potrebno bo nabaviti vsako leto 20 vozil z ustreznimi cisternskimi nadgradnjami. Čeprav bo navedeni program obnove zahteval zelo velika investicijska vlaganja, gram obnove zahteval zelo velika investicijska vlaganja, upajo, da bo v sodelovanju s SOZD Petrol realiziran.

Varčevanje - trden temelj dobrega gospodarjenja

Vsako leto posvečamo v Splošni banki Koper oktobru posebno pozornost, saj je to mesec varčevanja, ki se 31. oktobra zaključi s svetovnim dnevom varčevanja. Letos smo ta dan praznovali že 60. leto.

Hranilniška zamisel sega precej daleč v preteklost, ko je Francoz Delestre, član dvornega sveta kralja Henrika IV. že pred približno 360 leti opozoril na potrebo organiziranega varčevanja prebivalstva.

Šele leta 1779 so v Hamburgu ustanovili prvo hranilnico, ki je svoj obstoj utemeljila s tem, da je ustanovljena za dobro marljivih in varčnih oseb, ker pomenijo tudi mali prihranki z nekaj obresti v težkih časih mnogo in da koristijo z varčnostjo sebi in državi.

Nato so bile organizirane in ustanovljene še hranilniške organizacije v Italiji, Švici in Nemčiji, v 19. stoletju pa še v drugih evropskih državah.

Hranilnice so nastajale iz potrebe delovnih ljudi in malih obrtnikov, ki so želeli na ta način privarčevati najnujnejše za svojo osebno neodvisnost.

Zaradi slabih prometnih in ostalih zvez ni bilo možno širše povezovanje med denarnimi ustanovami. Šele konec 19. stoletja je prišlo do prvega stika med hranilnicami različnih dežel.

Ob 100-letnici „škotske hranilnice“ leta 1910 se je srečalo v Edinburghu 100 delegatov, od teh je bilo 30 tujih iz 7 držav. Takrat so pripravili prvo „mednarodno izmenjavo izkušenj“. Že teme dnevnega reda kažejo na pomembnost posveta. Govorili so o problemih hranilnic, o pomoči in ovirah pri njihovem razvoju ter o poslovanju in organizaciji hranilnic.

Tako mednarodno sodelovanje je prekinila prva svetovna vojna.

Od 26. do 31. oktobra leta 1924 je bil v Milanu 1. mednarodni hranilniški kongres, na katerem je sodelovalo 350 delegatov – predstavnikov preko 7.000 hranilnic iz 27 držav. Zanimivo je, da je na tem kongresu pred 60 leti sodeloval tudi slovenski predstavnik. Na zasedanju so med drugim sklenili, da se organizira posebna skupina strokovnjakov, ki bo strokovno in znanstveno delovala v smeri širjenja hranilništva v svetu. Zadnjega dne zasedanja so delegati sprejeli pomemben sklep, da se 31. oktober proglasi za „Svetovni dan varčevanja“.

Ideja o varčnosti se širi naprej, saj razvija pri človeku občutek zmernosti, da ni razsipev in se ne zadolžuje lahko miselno ter da razvija v sebi občutek nesebičnosti, ker

Poslovanje z občani v poslovni enoti banke v Ilirski Bistrici, Agenciji Trnovo

skrbi tudi za blaginjo drugih. Vsakdo, ki varčuje in ima prihranek na hranilni knjižici, občuti določeno neodvisnost, samostojnost in samozavest, občuti določeno varnost v življenju in delu ter bolj brezskrbno gleda v bodočnost. V Splošni banki Koper si nenehno prizadevamo, da bi že mladi rod vzgajali v dobre varčevalce, ki bodo znali varčevati s svojim premoženjem, imeli pa bodo tudi pravičen odnos do družbene lastnine.

Ustanovili smo že 42 mladinskih in pionirskih hranilnic. Razvito imamo tudi cicibanovo varčevanje v mnogih vrtcih

ljubljska banka

splošna banka koper

na območju, kjer posluje Splošna banka Koper. Ob rojstvu otroka pa dobijo starši čestitko in kot darilo Splošne banke Koper hranilno knjižico z začetno vlogo za otroka ter hranilnik.

Da bi se varčevanje med občani razširilo, skrbimo v Splošni banki Koper za vse sloje prebivalstva. Občane, delovne ljudi in upokojenca seznanjamo preko radia in drugih občil o vseh novostih bančnega servisa. Bodočim upokojencem in že upokojenim občanom pa pošiljamo pisma, da spoznajo prednosti prejemanja pokojnine prek banke.

Predstavljamo vam ... KS Jelšane

Ne gre zanikati, da povprečen Bistričan ne ve kaj dosti o okoliških krajih; tudi ljudi ne pozna dovolj, še najmanj pa njihove probleme. Prav zaradi tega smo se odločili, da bomo v vsaki številki Krajana poskusili opisati po eno krajevno skupnost naše občine, vendar tako, da bomo o delu in življenju izvedeli kaj več od vaščanov samih.

Prva je na vrsti Krajevna skupnost Jelšane. Ker je sestavljena iz treh vasi: Jelšan, Dolenj in Vel. Brda, smo povabili na razgovor predstavnike: tov. Bojana Brozina iz Jelšan, Marjana Kalistra iz Dolenj in Branka Ujčiča iz Vel. Brda.

Pogovor je potekal takole:

Krajan: Kako ste zadovoljni s povezavo v eno krajevno skupnost?

Brozina: Naša KS obstaja osem let. S takšno „združitvijo“ smo zadovoljni. Specifika: mejimo na SRH, pa se meja skorajda ne čuti. Vezi, tkane stoletja, se ne trgajo ampak poglobljajo. Sicer pa naj svoje mnenje povesta še ostala sogovornika.

— Zadovoljni smo. Z vaško skupnostjo Jelšane kar dobro sodelujemo. To lahko potrdim s primerom: zaradi potreb večkrat prelivamo sredstva iz ene vaške skupnosti v drugo in obratno. Ne vem, če je povsod razvito takšno sodelovanje.

Ujčič: Res je, da Vel. Brdo z ostalima krajema nima veliko skupnega, kljub temu KS živi in menim, da nismo pri „ta slabših“. Seveda glavne probleme obravnavamo skupno na skupščinah KS. Predvsem gre tu za usklajevanje finančnih sredstev. Razdelimo jih po ključu, ki je sestavljen na podlagi potreb posameznega kraja. Naša vaška skupnost pa se ne more kaj prida pohvaliti s sodelovanjem s KS Pasjak (SRH), to je s kraji, s katerimi imamo prebivalci tradicionalno dobre odnose. Primer: Male Brce so oddaljene od nas samo 2 km, pa še vedno ne moremo z avtom do tja.

Krajan: Pri vaših vaseh ne moremo govoriti o kakšni tipični industrijski ali samo kmetijski dejavnosti. Od česa pravzaprav vaši ljudje živijo?

Brozina: Nezaposlenosti skoraj ne poznamo, je pa veliko delavcev, ki so zaposleni na Reki. V popoldanskem času kmetujejo skoraj vsi na dokaj neprimernih parcelah (kras, vrtače, majhne raztrgane parcele). Pripomniti moram, da je tu opaziti velik premik: skrbno obdelanih površin je vse več. Večje industrijske proizvodnje, razen tovarne Ciciban, pri nas ni. Ta obrat bomo razširili. Tudi drobno gospodarstvo širimo (postavili smo novo obrtno zono).

Kalister: Pri nas je kmetijstvo zaradi boljšega zemljišča veliko močnejše. Tudi tu je v zadnjih letih čutiti napredek: povečal se je predvsem pridelek pšenice, zelja ..., tudi

Občani, ki sodelujejo z banko, niso samo varčevalci. Naša ureditev jim tudi omogoča, da soodločajo o zbranih sredstvih prek organov samoupravljanja. V tem pa vidimo spodbudo, da tudi oni stremijo za bolj smotrno poslovanje v svoji banki, kakor tudi za sodobnejši način poslovanja.

Sodobna tehnologija, usposobljeni bančni delavci in z denarno kulturo prežeti varčevalci ter smiselne vzpodbude, ki prihajajo in družbenega okolja, so najvažnejši dejavniki za smotrno poslovanje, ki mora biti naša vsakdanja skrb. To bi bil največji prispevek in uspeh oktobra — meseca varčevanja.

mleka je kar precej. Seveda tudi tu ljudje kmetujejo samo popoldan, saj so sicer zaposleni.

Ujčič: Kmetijska zemljišča pri nas so slabše kakovosti. Tudi tu je prisotno predvsem popoldansko kmetovanje, čistih kmetov skorajda ni. Glavni pridelki so: pšenica, nekaj mesa, tudi mleka imamo. Še vedno pa niso doseženi optimalni rezultati. Delavci so prejšnja leta delali na Reki, sedaj pa so zaposleni pretežno v Ilirski Nistrici. Pri nas posebno čutimo pomanjkanje storitvenih dejavnosti; za vsako malenkost moramo v Bistrico.

Menim, da bi asfaltirana cesta veliko pripomogla, da bi ljudje ostali na vasi. Na žalost je naših vaščanov vsako leto 10—12 manj. Sploh pa Vel. Brdo glede na ostale vasi in zaselke v razvoju zaostaja. Pričakovali smo, da bi usmeritev v porabi sredstev SIS materialne proizvodnje (SIS za ceste, SKIS) moralo potekati po prioritetni listi glede na potrebe. Temu pa ni tako, zato smo se oprli na lastne sile in uvedli samoprispevek (4 leta v delu in denarju).

Krajan: Iz naših odgovorov je čutiti delavnost, gospodarnost, predvsem pa zaupanje v lastne sile. Bi, prosim, opisali večja dela in načrte, ki jih boste v kratkem uresničili?

Brozina: V projektu je nova telefonska centrala, ki bo zadostovala za Dolenje in Jelšane. Nanjo bomo priključili tudi naročnike iz KS Novokračine. Denar smo že zbrali. Dela bodo zaključena konec leta 1986.

Veliko problemov imamo z vodo. Tudi tu bomo morali še veliko storiti. Pokopališče, ki ga uporablja večje območje, je premajhno in ga bomo razširili.

Kalister: Tudi pri nas je v srednjeročnem planu zajet vodovod. Poseben problem za nas pa predstavlja postavitve avtobusne postaje (čakalnica, obračališče zaradi povezave z Reko). Širimo omrežje javne razsvetljave. Očistiti moramo skupni potok z Jelšanci, kar velja tudi za druge potoke in hournike. O telefonu pa smo že govorili.

Ujčič: Vodovoda še nimamo, čeprav je bilo objavljeno, da že deluje. Vzrok: zavlekla se je graditev rezervoarja in priključitev na glavni cevovod. No, pa to je sedaj končano. Sedaj je vrsta na vaščanih, da si po hišah uredijo instalacije. Pohvaliti se moram, da smo uredili kanalizacijo. To je velik uspeh, če vemo, da je bilo opravljenih približno 1600 ur prostovoljnega dela, porabljenih pa 98 milijonov starih din.

Naša največja želja je asfaltiranje ceste in ulic, ki jo pa bomo obupno težko izvedli zaradi nemogoče visokih stroškov. Šibka električna energija je vzrok motenj, ki se pojavljajo pri kmetijskih strojih in pri javni razsvetljavi, saj

smo ponoči več v mraku, kot na svetlobi (baje je problem dokaj banalen: preklopna ura).

Trenutno adaptiramo prostore osnovne šole, ki jih bomo odslej uporabljali za potrebe vaše skupnosti.

Kalister: Tudi mi se nimamo kje sestajati in je to kar velik problem.

Ujčič: Še to: lani smo razširili pot do Pavlice, kar je bilo nujno za potrebe osnovne šole, prevoza mleka.

Krajan: Očitno je, da so pogoji dela in življenja zelo različni. Verjetno je tu še vedno prisotna posledica razlik med „vasmi ob glavni cesti“ in ostalimi, v tem primeru z Vel. Brdom. Ali je tudi v kulturnem in družbenem življenju tako?

Brozina: Osnovna šola v Jelšanah nam pomeni veliko, saj je pravzaprav center, okoli katerega se vrti vse naše življenje. Poudariti moram, da se ne strinjamo z morebitno uvedbo kombiniranega pouka, še manj pa z varianto ukinitve popolne osemletke (zaradi trenutno zmanjšanega števila šoloobveznih otrok. Trend je v naslednjih letih pozitiven).

Kulturno društvo Sloga je pravkar praznovalo 120-letnico obstoja. Cilj je ohraniti dosedanje aktivnosti. Posebej je pohvaliti mladino, ki tu dela zelo veliko. Približno 60 je članov Prostovoljnega gasilskega društva; prav sedaj zidajo gasilski dom. Kaj bi še rekel: mladina je taka, kot povsod — med tednom je okrog po šolah, ko pa je doma, se vključuje predvsem v šport in prosveto.

Kalister: Mladine je veliko in tudi aktivna je v delu za vaško skupnost. Čutiti pa je kulturno pasivnost, predvsem zaradi pomanjkanja primernih prostorov, kjer bi se zbirala. Celo gostilne ni. Z Jelšanci nismo povezani, ni tradicije.

Ujčič: Svojih kulturnih aktivnosti nimamo. Vzrok je starostna, tudi izobrazbena struktura. Mladinci (8) so aktivni, so pa tudi oni raztreseni po šolah. V prostem času šahirajo. Trenutno so nosilci akcije pri popravilu šole, sicer pa so vse hvale vredni.

Krajan: Opravičiti se moramo današnjim sogovornikom, ker vam za priprave na ta razgovor nismo odmerili veliko časa.

Sicer pa tudi ne gre, da bi tu pisali strogo uradne izjave. Gre za to, da se med seboj bolje spoznamo v času, ko vsakdo dela preveč v zaprtem krogu. Kaj boste še sporočili javnosti, bralcem?

Brozina: Apeliram za pomoč in sodelovanje v občinskem in širšem krogu, tako kot dosedaj, pa še več.

Ujčič: Občinski samopriskpevek se izteka: za uresničitev zadanih nalog bi bilo potrebno poiskati nove vire... Ne bom ponavljal, zakaj, toda posebej apeliram na SIS za ceste.

Kalister: Podobno bi dodal tudi jaz. V imenu vseh treh želim našim in vašim krajanom v novem letu obilo sreče.

D. Bonano

Mladinski servis - borza dela

V začetku leta je bil na pobudo Kluba študentov pri občinski konferenci Zveze socialistične mladine Slovenije ustanovljen Mladinski servis za opravljanje storitev in drobnih del, ki jih izvršujejo dijaki in študentje.

Točneje — člani Mladinskega servisa so lahko vsi študentje, srednješolci, učenci z dopolnjenim 14. letom starosti in mladinci brez stalne zaposlitve. Član Mladinskega servisa postaneš, ko prvič iščeš delo; takrat plačaš članarino (100,00 in) in dobiš člansko izkaznico. Delodajalci poravnajo poleg plačila za delo še 10 % provizijo Mladinskemu servisu (vsa plačila gredo preko žiro računa MS). Tako ustvarjeni prihodek Mladinskega servisa je namenjen izključno mladinski dejavnosti (npr.: športni kulturi in drugi dejavnosti). O delitvi dohodka odloča svet servisa, ki je bil izvoljen na skupščini Mladinskega servisa. Zaenkrat je svet servisa sestavljen iz predstavnikov študentov, dijakov, OK ZSMS, SZDL in sindikata. Po novi skupščini Mladinskega servisa pa bo sestavljen le iz članov Mladinskega servisa, torej iz „proizvajalcev“ — zakaj pravico odločati o dohodku ima samo tisti, ki ta dohodek ustvarja.

Torej — kdor želi delati, se lahko oglasi na sedežu Mladinskega servisa — Bazoviška 18 — prostori OK ZSMS (1. vrata levo, drugo nadstropje) vsak dan med 8. in 11. uro ali po telefonu 81-576 ob istih urah. Tam mu bo dekle, ki je zaposleno na MS — Tadeja Šircelj — povedala, kakšna dela so na razpolago ter kakšen je zaslužek za konkretno delo.

Podoben postopek velja za potencialne delodajalce. Predstavniki DO ali katerikoli občan, ki potrebuje pomoč pri delu, se oglasi na Mladinskem servisu, pove, kakšno delo nudi, izve ceno, pogoje pogodbe in v najkrajšem možnem času bo Mladinski servis našel najustreznejšega mladince — delavca za opravljanje ponujenega dela.

Plačilo za delo se giblje med 100 in 200 din — pač odvisno od zahtevnosti dela.

Stoitve in drobna dela, ki jih Mladinski servis posreduje, pa so predvsem sledeča:

- dajanje pomoči pri pouku — instrukcije,
- prevajanje tekstov,
- varstvo otrok na domu,
- plakatiranje,
- priložnostne strežba v menzah, gostiščih in na večjih prireditvah,
- vodenje turističnih skupin,
- prodaja vstopnic, dežurstva in vzdrževanje reda na kulturnih, športnih in drugih prireditvah,
- čiščenje zgradb (finalno),
- čiščenje vlakov, avtobusov, poslovnih prostorov,
- opravljanje zemeljskih in drugih nekvalificiranih fizičnih del,
- pomoč pri inventurah, bilancah ter knjigovodskih in statističnih obdelavah podatkov,
- zbiranje oglasov, naročil, članarin, prispevkov,
- pomožna dela,
- izvajalska dela pri izdelavi risb, načrtov, tehnične dokumentacije,
- razmnoževanje materialov (skript),
- tipkanje in druga pomožna dela v administraciji,
- prodajanje izdelkov lastne proizvodne dejavnosti in drugih proizvajalcev, prodaja čestitk in
- druga razna priložnostna dela.

Mojca Čeligoj

Poplava v našem mestu

Dne 2. oktobra letos je zaradi močnega deževja poplavila voda naše mesto tako, da kaj takega že dolgo ne pomnimo. Odtočni jaški niso utegnili požirati vse vode. Poplavljeni so bile mnoge ceste, v marsikatero klet je vdrla voda in povzročila mnoge nevšečnosti.

Vprašanja in odgovori

Tov. Klara Frank iz Tomšičeve 1 nam piše:

– S 1. septembrom se je upokojila dolgoletna upraviteljica in vzgojiteljica v VVO Jožefa Masle v Il. Bistrici, Marija Štefančič. Ker je orala ledino na področju otroškega varstva in bila ves čas družbeno in politično aktivna, bi bilo prav, da bi ji namenili nekaj prostora v Kranju.

Ista tovarišica prosi za odgovor na naslednje vprašanje: Zakaj služba oziroma delavci, ki so odgovorni za popravila telefonskih naprav, ne popravijo aparata v govornici v Trnovem? Govornico Pri Blagovnici so celo odstranili!

– Marijo Štefančič bomo predstavili v naslednji številki v rubriki Skica znanega obraza. Zadovoljni?

– Iz tozda PTT promet Postojna so nam odgovorili takole (odgovor objavljamo v skrajšani obliki): Govornico smo izpred Blagovnice v Trnovem premestili v Rozmanovo ulico na željo krajanov oziroma KS. Pred tem je bila zaradi neprestanih vandalizmov večkrat pokvarjena, na koncu pa celo izločena iz prometa, saj so rezervni deli zelo dragi in jih pogostoma ni dobiti (so delno iz uvoza).

V letu 1984 smo nameravali nabaviti 5 novih aparatov. Zaradi podražitve (od 150.000 din na 400.000 din po

Voda je zalila bencinski servis PETROLA v Ilirski Bistrici

aparatu) smo nabavili samo enega. Računamo, da bomo prihodnje leto usposobili telefonsko govornico v Trnovem z novim aparatom.

– Za razmislek PTT podjetju pa se oglašamo še mi s predlogom, da bi telefonske aparate montirali v čakalnici železniške postaje in po možnosti tudi v enega izmed gostilniških lokalov. Menimo, da bi bilo koristno odpreti „filialo“ bistriške pošte tudi v Trnovem in jo tako razbremenili.

Tov. L.M. iz Bazoviške ulice piše, da že od meseca maja dalje delavci Komunalnega podjetja ne odvažajo smeti, računi pa še vedno redno prihajajo.

– Ker smo vaš dopis prejeli dokaj pozno, odgovora v tej številki ne boste dobili. Vseeno pa upamo, da bodo odgovorni iz Komunale prečitali ta članek in problem takoj ugodno rešili.

Tako, dragi bralci! Še en konec leta se nam je približal. Lepo se imejte za praznike, pa še nam pišite.

D.B.

Uspešno kulturno delo matične knjižnice

V tekoči sezoni je Matična knjižnica v Ilirski Bistrici pripravila tri uspele kulturne večere, posvečene 120-letnici bistriške čitalnice.

Ratislav Pavlovsky ob otvoritvi razstave

Konec septembra je predstavila občinstvu dela domačega umetnika Rostislava Pavlovskega, slikarja, grafika in oblikovalca. V foyeru Doma JLA je razstavil številne portrete Bistričanov pod naslovom Znani obrazi. Razstava je vzbudila veliko zanimanje pri vseh slojih občanov, tako da je bil obisk prav zadovoljiv. Slikar je uspel upodobiti portretiranca tako, da ta živi, da portret odseva njegov značaj in značilnost. Avtor živi že od l. 1958 v našem mestu. Po rodu je Rus, toda od svojega drugega leta živi nepretrgano v Jugoslaviji, študiral je v Zagrebu, pozneje delal na Reki. Največ se ukvarja z dizajnom in notranjo opremo prostorov.

Številni poslušalci so napolnili prostore Matične knjižnice, ko je ta povabila na literarni večer pesnika BOGOMILA FATURJA, rojaka, ki je bil pred 70 leti rojen na Premu. Živi od mladosti dalje v Ljubljani. Bil je profesor slovenske in svetovne književnosti na Akademiji za igralsko umetnost v Ljubljani. Uveljavil se je kot pesnik, ki zna z veliko tenkočutnostjo prisluhniti času in človeku v njem. Pesnik je bil l. 1975 Prešernov nagradenec. Na literarnem večeru je recitiral nekaj svojih pesmi in reči moramo, da jim je

poslušalstvo sledilo s pozornostjo, ki je pričala, da je sledilo pesnikovi besedi.

V tretjem večeru, dne 22. novembra nas je popeljal akademski kipar Janez Lenaski na Japonsko. Tja je bil namreč povabljen na kiparski simpozij še z nekaterimi znanimi umetniki z vseh koncev sveta. Pokazal nam je številne diapozitive z motivi sodobne Japonske, še več pa spomenikov stare japonske arhitekture. Zelo kvalitetna slika in spremne besede sta poslušalce uspešno popeljali v ta daljni svet. Umetnik pri nas ni nepoznan, saj je monumentalni spomenik borcem in prekomorcem na Hribu Svobode njegova stvaritev.

Darinka Žbogar

Pesnik Bogomil Fatur sprejema iskrene čestitke ob obisku v Ilirski Bistrici.

Nasveti pri nakupu hišnega računalnika

V današnjem izredno dinamičnem življenju, ki od nas zahteva obvladovanje množice najrazličnejših informacij, nam ustrezno pomaga nova veda – informatika oziroma računalništvo.

V zadnjem času dajemo tudi v naši ožji domovini vse več poudarka sodobnemu načinu komuniciranja – računalniški obdelavi najrazličnejših stopenj zahtevnosti. O tej vsekakor izredno zanimivi tematiki smo se pogovarjali z Danilom Martinčičem, strokovnjakom s področja računalništva, ki je zaposlen v računskem centru v Lesonitu.

Kaj bi svetovali bodočim kupcem pri nakupu hišnega računalnika?

– Najprej se mora vsak kupec računalnika temeljito seznaniti z delovanjem in zmogljivostjo posameznega računalnika v kašnem računalniškem klubu ali pa pri prijatelju, ki temeljito obvlada računalništvo.

Glede na možnosti našega tržišča, kateri tip računalnika nam svetujete?

– Pri izbiri hišnega računalnika odloča cena in razširjenost programske opreme, saj računalnik sam nič ne zna, zato je predvsem za začetnika pomembno, da si kupi hišni računalnik, ki je dovolj razširjen. Po navedenih kriterijih je ugoden nakup HR SINCLAIR SPECTRUM ali COMODORE 64. Oba je možno kupiti pri nas. SINCLAIR je mogoče kupiti za 70.000 din, COMODORE 64 pa le v konsignacijski prodaji, zanj pa je potrebno odšteti približno 900 DM.

SINCLAIR je pri nas bolj razširjen, COMODORE 64 pa je bolj kvaliteten.

In kako se ustrezno „oborožiti“ z znanjem, da bomo kos zahtevam hišnega računalnika?

– Veliko kvalitetnih informacij imamo v revijah kot so Moj mikro, Galaksija, BIT. Lahko pa si pomagamo tudi s knjigami, še najbolj pa s knjigo SPILER: BASIC, ki obravnava računalniški jezik BASIC, ki ga uporabljajo praktično vsi hišni računalniki.

Prvi koraki . . .

Našo občino je narava zelo bogato obdarila. Bližina morja in planin ter glavna prometna žila sever – jug nam ponujata nešteto možnosti za popestritev življenja občanov ter ugodnega počutja tranzitnih potnikov, ki pa na žalost pohitijo v kraje z boljšo turistično ponudbo.

Že mnogo let se pogovarjamo o možnosti razvoja turizma v naši občini, vendar več kot nekaj zapisnikov sestankov ni bilo storjenega. Verjamem, da je prvi korak vedno najtežji, toda ne tako težak, da ga ne bi mogli uresničiti s pomočjo vseh občanov.

Če pogledamo naše sosednje kraje, ki imajo za seboj bogate izkušnje v turistično ponudbi, moramo priznati, da bi

tudi mi prebrodili prve najtežje trenutke z njihovo pomočjo, z njihovo dodatno ponudbo, ki bi jim ga nudila lahko naša občina. Menim, da bi nam bila prav turistična agencija iz bližnjih krajev (Opatija, Postojna, Portorož, Lipica) mentor pri razvoju turistične ponudbe.

Brez dela ni jela, govori pregovor. Brez začetnega kapitala bomo lahko le sanjarili in čakali, da nam kaj pade z neba. Zato bi morali čimprej narediti finančno konstrukcijo, ki bi nam pomagala pri graditvi lastnega turizma. Vsekakor pa bi se lahko povezali tudi z društvi kot so lovsko, ribiško in planinsko. Prepričana sem, da bi nam tudi oni radi priskočili v pomoč.

K.I.

O mladih za mlade

Dne 26.11.1984 je ob 12. uri v dvorani Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica potekalo na pobudo Centra za socialno delo Il. Bistrice srečanje 21 predstavnikov-društev, organizacij, šol, mladincev, predstavnika krajevne skupnosti, SZDL, RK, ZKO, DPS in drugih, ki se ukvarjajo z mladimi ali so sami aktivni mladinci.

Klub študentov je poslal pismeno opravičilo, ker se zaradi študijskih obveznosti sestanka niso mogli udeležiti.

Smoter srečanja je bil soočenje ljudi, ki se konkretno ukvarjajo z mladino in njeno problematiko. Razgovor se je dotaknil načinov uspešnega sodelovanja z mladimi, možnosti in področij delovanja mladih ter družbene in individualne odgovornosti do mladih in načinov povezovanja in delovanja z njimi.

Za izhodišče razgovora je bil podan povzetek analize mladostniškega prestopništva v Il. Bistrici v letih 80-83, ki je bila izdelana na Centru za socialno delo.

Analiza zajema le kazniva dejanja pri mladih, čeprav so moteče in veliko bolj ogrožujoče tudi druge oblike vedenja, kot so npr. izostajanje od pouka, učna neuspešnost ob ustrezno razvitih intelektualnih sposobnostih, upor, agresivnost, alkoholizem, narkomanija.

Analiza sama je imela veliko odprtih vprašanj, vendar namen srečanja ni bil obravnavati analize, temveč ugotovitev, da kazniva dejanja zajemajo širok krog mladostnikov iz vseh sredin in je opaziti pri vseh nizko kulturno motivacijo. Predvsem pa je bil namen srečanja usmeritev v razmišljanje o preventivnih dejavnostih, ki bi preprečevala take pojave ali bi otroke že v rani mladosti obogatile z vrsto pozitivnih izkušenj in znanj.

Š.J.

Gretje pozimi - nevarnost za nastanek požara

A. TERMOAKUMULACIJSKE PEČI

Termoakumulacijske peči se morajo postavljati v skladu z navodili proizvajalca, paziti na oddaljenost peči od zidu in gorljivih snovi in zagotoviti normalen odvod toplote.

Občasno je potrebno kontrolirati priključno mesto peči. V primeru, da z dotikom roke ugotovite gretje vtičnice, je to znak za neposredno nevarnost požara. Najboljša rešitev za priključitev TA peči, predstavlja fiksni spoj kabla z električno instalacijo s pomočjo posebne priključne doze. TA peč ni predvidena za sušenje perila, ker lahko akumulirana toplota med perilom in pečjo povzroči požar.

Pogosto pregrete varovalke električnega kroga, na katero je priključena TA peč, zahteva obvezni strokovni pregled električne napeljave. V takih primerih predstavlja krpanje varovalke resno nevarnost za požar na električni instalaciji.

B. PEČI NA PROPAN-BUTAN PLIN BREZ ODVODA V DIMNIK

Na splošno nevarnost pri uporabi takih peči kot je npr. postavljanje peči v neposredno bližino vnetljivih snovi, ne bi posebej poudarjal, saj to lastniki iz izkušenj poznajo. Posebno pozornost je potrebno posvetiti možnosti zastrupitve z ogljikovim monoksidom.

Prostor, ki se ogreva s pečjo na propan-butan plin, je potrebno občasno prezračiti. V primeru, da v prostoru pride do pomanjkanja kisika (propan-butan plin potrebuje za gorenje veliko količino kisika), prihaja do nepopolnega gorenja, katerega produkt je ogljikov monoksid - plin brez barve, vonja in okusa, smrtno nevarne že v malih količinah.

Nikdar ne spite v prostoru s prižgano plinsko pečjo. Propan-butan plin ima še to neugodno lastnost, da z zrakom tvori eksplozivno zmes. Zaradi tega je potrebno posebno pozornost posvetiti spojem med jeklarno in trosilom, ventilu jeklenke, regulatorju tlaka in cevi, ki spaja jeklenko s trosilom. Pri vsaki zamenjavi jeklenke je potrebno propustnost spojev kontrolirati z milnico.

C. PEČI NA TRDNA GORIVA

Pri pečeh na trda goriva je potrebno opozoriti na nevarnost, ki se ji v praksi ne posveča dovolj pozornosti, to je stanju dimnika.

Dimnik je potrebno pred kurilno sezono in vsaj dvakrat v sezoni očistiti. Saje, ki so produkt gorenja, se nalagajo v dimniku. Zaradi tega lahko pride do požara v dimniku. Pri starih objektih in slabo izvedenih dimnikih nastane resna nevarnost, da se razširi požar na celoten objekt, posebno če ima lesene stropne konstrukcije.

Požar v dimniku se opazi po povišani temperaturi zidu, v katerem je lociran dimnik. Dimniška vratca na podstrešju morajo dobro tesniti, na njih se ne smejo naslanjati gorljivi predmeti.

Iz statističnih evidenc je razvidno, da so improvizacije pri gretju stanovanjskih prostorov odnosno nevednost, neznanje in slabo vzdrževanje naprav in opreme za gretje v 80 % vzrok za nastanek požara.

Zaradi nejasne energetske situacije uporablja danes veliko število gospodinjstev poleg glavnega sistema za gretje dodatne vire ogrevanja, katerim se ne posveča dovolj pozornosti glede varnosti. Ni malo število primerov, da v enem gospodinjstvu uporabljajo TA peč, električno peč, plinsko peč in peč na trdno ali tekoče gorivo. Vso to tehniko je potrebno redno vzdrževati in kar je najpomembnejše, izpolnjeni morajo biti pogoji za normalno delovanje, ki pa v stanovanjski enoti enostavno ne morejo biti izgotovljeni. Kjer je izvedeno centralno gretje, je redko električna instalacija predvidena za priključitev TA peči.

Naj na koncu poudarimo, da pravilno koriščenje energije zmanjšuje nevarnost požara in pripomore k varčevanju energije.

Sašo Boštjančič

Janko Kovačič, naš telovadni vzornik

Z uvedbo priznanja Janka Kovačiča za pomembne dosežke na področju tekmovalnega športa v naši občini je postavljen trajen spomenik tako Janku Kovačiču, izjemno uspešnemu telovadcu, kot sokolskemu gibanju, ki je v prvih desetletjih tega stoletja povezovalo in razvijalo najnaprednejše narodne in politične ideale tudi v naših krajih.

Janko Kovačič se je rodil kot tretji od desetih otrok, materi Frančiški in očetu Antonu Kovačiču, 8. marca 1887, pri Cvetanovih v Smrjah pod Premom.

Cvetanova družina leta 1912, manjkajo še trije otroci

Osnovno šolo je obiskoval na bližnjem Premu, nadaljeval šolanje v Ljubljani in študiral pravo v Pragi. Kot jurist se je zaposlil na ljubljanskem magistratu. Vojaški rok je odslužil v Pragi. Prvo svetovno vojno je sprejel kot osvobodilno vojno tlačenih slovenskih narodov. Uprl se je bratomornim vojaškim nastopom. Sredi bojišča je preplaval reko Drino in prestopil k bratom Srbom. Po končani vojni se je znova zaposlil na ljubljanskem magistratu. Posledice vojne so močno načele njegovo zdravje. Umril je 14. marca 1922, star komaj 35 let. Pokopan je v Ljubljani.

Že med šolanjem v Ljubljani in nato v Pragi je Janko Kovačič dodobra spoznal navdušujoče ideje sokolskega gibanja, ki je v tem času zajelo slovenske dežele in si je poleg telesnovzgojnih, postavilo tudi visoke narodne cilje: zahteve po narodni svobodi, samostojnosti, prosveti in kulturi. Vse te vrednote je Sokol razvijal tako pri redni telovadbi kot pri vseh ostalih dejavnostih, ki jih je Sokol gojil. Telesna izurjenost in moralne vrednote so bile pravo ogledalo dobrega telovadca in tekmovalca.

Janko Kovačič se je vključil v sokolstvo z vsem srcem. Njegovo zdravo in krepko telo je ob redni telovadbi kmalu pridobilo vse odlike vzornega telovadca. Bil je zaveden Slovenec, pošten, nesebičen, vztrajen, klenega značaja in vedno pripravljen pomagati tovarišem in društvu. Takega se še danes spominja njegov telovadni tovariš Stanko Trček iz Ljubljane.

Izkušnje, ki jih je pridobil v telovadnici Ljubljanskega Sokola in na mnogih tekmovanjih, je s pridom in uspehom prenašal tudi med svoje rojake, člane **TELOVADNEGA DRUŠTVA SOKOL V ILIRSKI BISTRICI**, katerega redni član in vaditelj je bil.

Kljub službenim dolžnostim v Ljubljani je redno in požrtovalno prihajal v Ilirsko Bistrico in neutrudljivo vadil z

Janko Kovačič v telovadnem kroju v času svojih največjih uspehov

bistriškim telovadnim podmladkom ter z njim nastopal doma in na mnogih sokolskih tekmovanjih.

Zgraditev **SOKOLSKEGA DOMA** v Ilirski Bistrici in z njim prve telovadnice v letu 1912 je za navdušene bistriške telovadce predstavljalo novo pobudo za delo, novo nabavljeno telovadno orodje pa tudi nove možnosti.

Svoj največji tekmovalni uspeh, s katerim je kronal svojo telovadno kariero, je Janko Kovačič dosegel v Turinu, ko se je kot član slovenske tekmovalne vrste pod vodstvom dr. Viktorja Murnika udeležil mednarodnega telovadnega tekmovanja. Tekmovanje je potekalo med 11. in 14. majem leta 1911, sodelovalo je osem evropskih nacionalnih vrst.

Tekmovali so v osmih tekmovalnih panogah: obvezni in prosti vaji, na bradlji, krogih, konju z ročaji, drogu, plezanju po osem metrov visoki vrvi, metu 7,25 kg težke krogle in teku na 100 metrov.

Na tem tekmovalstvu je naša tekmovalna vrsta zasedla odlično četrto mesto, takoj za Čehi, Francozi in Italijani in daleč pred Luksemburžani, Hrvati, Romuni in drugimi.

Janko Kovačič je bil tedaj drugi najuspešnejši med slovenskimi tekmovalci in dosegel celo 82,93 % vseh možnih točk. V metu krogle pa je bil med vsemi tekmovalci celo najboljši in za svoj met krogle zbral več točk, kot vsa italijanska tekmovalna vrsta skupaj.

Uspeh slovenskih tekmovalcev je imel velik odmev v tedanjem javnem in telovadnem življenju Evrope, saj je za večino do tedaj neznani slovenski narod krepko in uspešno vstopil v mednarodno športno areno.

Povsod na Slovenskem so ta uspeh veličastno proslavili. Še posebno slovesno je bilo na vseh železniških postajah, skozi katere so se naši tekmovalci vračali domov. Vlak so pričakale navdušene množice in strumne vrste sokolov v svečanih krogih s prapori in marsikje s pihalnimi godbami. Naj-

bolj mogočen sprejem so pripravili v Gorici, na Bledu in v Kranju. „Sprejem, kakršnega je tekmovalna vrsta doživela v Ljubljani, pa še ne pomni ljubljansko prebivalstvo“, je zapisal kronist tega dogodka. Na tisoče ljubljčanov se je nagnetlo pred železniško postajo in z navdušenimi klici pozdravljalo vrle tekmovalce, ki so postali pravi narodni junaki. Izraze občudovanja in ponosa so zaslužnim telovadcem naslovili tudi najvišji zastopniki mesta Ljubljane in slovenske sokolske zveze.

Žal je svetovna vojna in kmalu nato kruta smrt pretrgala bogato življenjsko in telovadno pot Janka Kovačiča. Njegovi telovadni tovariši, rojaki in mnogi občudovalci so še dolgo pogrešali žilavega, močnega in duhovitega Janka Kovačiča. Vračajoč se z mnogih tekmovalstev so obiskovali njegov rani grob na ljubljanskih Žalah in ga krasili s cvetjem, ki so ga prinašali s teh tekmovalstev.

Vojko Čeligoj

(Avtor se zahvaljuje Arhivskemu odboru TVD Partizan Narodni dom, v Ljubljani in sorodnikom Janka Kovačiča za dragocene podatke s katerimi smo lahko obudili spomin na našega velikega rojaka.

Rdeči križ v mesecu boja proti alkoholizmu

Rdeči križ Slovenije in tako tudi občinska organizacija se tudi letos vključuje v boj proti alkoholizmu. V okviru programa smo dolžni bolj poglobljeno obravnavati probleme in posledice, ki jih alkoholizem v družbi povzroča. Zaradi alkoholizma niso prizadeti le alkoholiki in njihove družine, temveč tudi alkoholikova delovna sredina. Alkoholik je prizadet v socialnem in zdravstvenem pogledu, njegova življenjska in delovna sredina pa poleg moralne prizadetosti trpi zaradi materialne in gospodarske škode.

Program OO RKS Ilirska Bistrica v mesecu boja proti alkoholizmu je bil zelo obširen:

- delovnim vzgojno-izobraževalnim organizacijam smo posredovali poziv in propagandni material (plakati, slikarnice, zloženske, brošure),
- organizirali smo delovni sestanek z učitelji biologije in mentorji RK, ki so posvetili več šolskih ur tej tematiki,
- zdravstveni dom Il. Bistrica je izvedel predavanja za učence in učitelje,
- organizira predavanja po delovnih organizacijah,
- učencem nižjih razredov in otrokom male šole smo razdelili slikarnice,
- seznanili smo svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
- obravnavali smo alkoholizem kot eno osrednjih tem na seminarju za predsednike in sekretarje KO RK in mlade člane prostovoljnih čet RK,
- osrednja akcija letošnjega boja pa je bila občinski kviz o alkoholizmu, ki bo v prvi polovici decembra. Priprave nanj so potekale že ves november v 7. in 8. razredih OŠ naše občine, ko potekajo po šolah izbirna tekmovanja in izbor ekip. Kviz organiziramo vsako drugo leto.

V lanskem letu je OO RK razpisal natečaj o tej tematiki na literarnem in likovnem področju. Odziv je bil zelo velik. Najboljši posamezniki in skupine so predstavili svoje izdelke januarja letos na okrogli mizi o alkoholizmu.

Predsedstvo OO RK je sklenilo, da bo zaradi boljšega in prodornejšega dela imenovalo stalno komisijo, ki bo koor-

dinirala delo, ki ne bi potekalo kampanjsko samo v mesecu novembru, ampak preko celega leta.

Čuti pa se predvsem potreba po usklajevalcu tega boja na občinskem nivoju, saj je v občini več institucij, ki se ukvarjajo s to problematiko, premalo pa nastopamo kot celota, ki bi imela tudi večjo prodornost.

V analizi, ki jo je lani izdelala OSSS o stanju alkoholizma v naši občini, je viden porast alkoholizma, predvsem pri mladini in prav to naj bi bila prvenstvena skrb. Iz tega stališča izhaja tudi zahteva, ki je bila že večkrat poudarjena, in sicer potreba po lokalni, kamor alkohol in tobak ne bi imela vstopa.

Pomembno vlogo pri tem imajo koordinacijski odbori za boj proti alkoholizmu, ki delujejo v okviru OK SZDL in vodijo bolj organizirane akcije. K temu nas vse skupaj sili ne samo človekoljubna dolžnost, da preprečujemo človeške stiske, temveč tudi težko gospodarsko stanje naše družbe. Nobenega dvoma ni, da bi z zmanjševanjem obsega alkoholizma zmanjševali visoke stroške zdravljenja zaradi alkoholizma, zmanjšali bi druge socialne dajatve, ki so potrebne zaradi posledic, ki jih prinaša.

Upravičeno pa bi lahko pričakovali tudi večjo produktivnost, če bi preprečili alkoholiku pot do delovnega mesta. To pa bi hkrati prispevali k zdravemu načinu življenja, k bolj humanim odnosom med ljudmi, s tem pa k večji življenjski sreči.

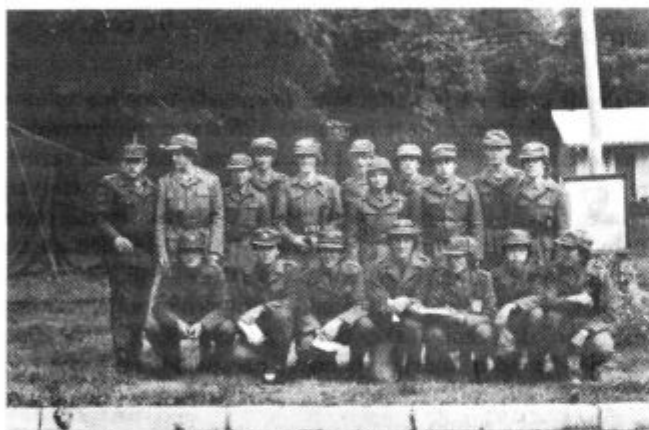
Obrtniki razstavljali v Celju

Na 17. mednarodnem obrtnem sejmu v Celju so sodelovali tudi naši obrtniki. Udeležilo se ga je 15 članov bistriškega obrtnega združenja, ki so predstavili izdelke iz lesne, kovin-

sko-predelovalne, elektro ter gradbene stroke, bilo pa je tudi nekaj predelovalcev plastičnih mas. Veliko zanimanja je vzbudil snežni teptalni stroj, ki ga je izdelal D. Gašperšič. Gre za mali teptalni stroj s Tomosovim motorjem na štiri predstave. Uporablja se ga lahko za teptanje smučarskih prog pa tudi za transport po zasneženih poteh. Najbolj primeren je za sindikalne skupine, ki si žele individualno urediti smučišče. Teptalnik je mogoče z enostavnim posegom na hitro spremeniti tudi v manjšo vlečnico. Upati je, da bo ta, kakor tudi ostale zanimive novosti čimprej prišle v redno proizvodnjo ter obogatile ponudbo na našem trgu.

Z.T.

Iz življenja naših teritorialcev

Odločili smo, da krajanom našega mesta predstavimo delo v TO.

Pripadniki TO se seznanimo v začetku leta s programom dela, katerega pa moramo največkrat krčiti, ker nam primanjkuje finančnih sredstev.

Pripadnike enot smo skozi vse leto srečevali na takšnih ali drugačnih sklicih. Največkrat so to eno do tridnevna urjenja. Vendar pa naša srečanja ne slonijo samo na vojaško strokovnih in zabavnih programih. Kjerkoli smo na terenu, skušamo skupaj s krajanom oceniti stanje in se vživeti v morebitno situacijo, pri kateri bi šlo zares. Skupaj se lotimo naloge in skušamo poiskati čimboljše rešitev.

Povsod, kjerkoli smo, nas krajan radi sprejemajo in z nami preživijo nekaj nepozabnih ur.

Tako smo bili z enoto v KS Jelšane, kjer smo skupaj s pripadniki TO občine Opatija izvajali naloge z vojaškostrokovnega vidika. Po uspešno izvedeni zadani nalogi smo se dobili v KS Rupa, kjer smo izvedli skupen kulturni in športni program.

Po koncu srečanja smo se razšli z željo, da bi bilo takih in podobnih dogodkov še več.

V kulturnem programu so sodelovali pripadniki obeh enot TO, učenci osnovnih šol iz Jelšan in Rupe, ki sta jih vodili tovarišici Mimica Udovič in Đurđica Majcen.

Po kulturnem programu smo se pomerili v vlečenju vrvi, metanju ročne bombe v cilj in streljanju z zračno puško. Pri skupnem programu in vojaškem „pasulju“ sta poleg že omenjenih prisostvovala tudi predsednik SO Il. Bistrica Bergoč Ivan in predsednik SO Opatija Marko Arbanasič ter drugi gostje.

Naši pripadniki sodelujejo tudi v vrsti akcij, ki jih prireja republiški štab TO in RK ZRVS.

Tako so se naši pripadniki udeležili pohoda po poteh Dražgoške bitke. Tu so se kar dobro odrezali, saj so bili uvrščeni v zgornjem delu lestvice.

Ravno tako se je naša ekipa v sestavi Batista Metko, Štemberger Danilo, Kovačič Izidor, Kovšca Ivan, Kovačič Ivo in Jolič Davor udeležila 15. odprtega prvenstva JLA v streljanju.

Kot ekipa so od 143 uvrščenih ekip zasedli 25 mesto.

Najboljše uvrščeni posameznik je bil Batista Metko, ki je tekmoval v streljanju z avtomatsko puško. Od skupno 277 uvrščenih je dosegel odlično 7. mesto s 173 krogi.

Vsi si prizadevamo, temu da bi za naše enote pridobili čimveč mladincev – prostovoljcev in čim več deklet in žena, ki bi se nam pridružile.

Upamo, da smo vam vsaj delno približali življenje in delo v naši TO. Želimo, da bi v bodoče še tesneje sodelovali z vsemi, ki lahko kakorkoli pripomorejo k boljšemu razvoju in uspešnosti TO.

Na koncu želimo pripadniki TO vsem krajanom in občanom obilo zdravja, in zadovoljstva v novem 1985. letu.

T.M.

Ureditev nogometnega igrišča

Udeleženci akcije prostovoljnega dela pri urejanju nogometnega igrišča

Po usklajenih pripravah in strokovnem pristopu pri sanaciji nogometnega igrišča na Partizanskem hribu so fizična dela končno stekla v začetku meseca oktobra.

Za nemoten potek del je skrbel dvanajstčlanski gradbeni odbor. Le-ta je z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva – približno dvesto starih milijonov din – krmaril izvedbo del skozi številne težave od nakupa raznih materialov do pridobivanja raznih soglasij in iskanja potrebnih finančnih sredstev. Zbrana finančna sredstva so bila tudi osnova za programiranje del pri sanaciji igrišča.

Tako smo začeli najprej s saniranjem in liveliranjem celotne igralne površine. Izkopani so bili kanali in skupni dolžini več kot 650 metrov, v katere smo položili drenažne cevi. S tem posegom bo odpravljen dolgoletni problem poplavljanja igrišča oziroma odvodnjavanja meteornih voda. Na celotno ploskev igrišča je bilo napeljanih več kot tisoč

kubičnih metrov tampona, ki smo ga izravnali po celotni površini. Računali smo tudi s prostovoljnim delom. Tu je potrebno predvsem pohvaliti pripadnike JLA, ki so z vestnim in požrtvovalnim delom prispevali pomemben delež. Pri teh akcijah so sodelovali tudi mnogi nogometni navdušenci, vendar je bilo opaziti vse premajhen delež mladine. Res je, da bi se dalo z večjo udeležbo opraviti še marsikatero delo, vendar je treba reči, da je bilo ob času del vreme izredno neugodno in je deževalo kot za stavo.

No vseeno, letos je bilo opravljeno veliko delo na igrišču. Ob tej priliki gre zahvala tudi delovnim organizacijam in drugim, ki so prispevali skoraj sto milijonov din za popravilo igrišča, ali kako drugače pomagali. Naštejmo jih!

TRANSPORT II. Bistrica
TOK II. Bistrica
LESONIT
OBRTNO ZDRUŽENJE
OBRTNA ZADRUGA VOZNIK
ŠTUDENTSKI SERVIS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
SGP PRIMORJE TOZD BISTRICA

Bistveni delež pa je k izgradnji prispevala temeljna telesna kulturna skupnost, ki je namenila 135 starih milijonov din. In kako naprej? Takoj ko bodo ugodne vremenske razmere v spomladanskem času, bomo nadaljevali z deli. Najprej bomo navozili kakovostno zemljo in zasejali travo. Nato bomo ogradili z žično mrežo vse strani igrišča, če pa bo dovolj finančnih sredstev, bomo izdelali del tribune.

Menim, da bodo zastavljeni cilji s primernim sodelovanjem nas vseh doseženi. Tako bomo pripomogli k hitrejšemu razvoju te lepe športne panoge, navezadnje pa moramo mladini nuditi primerne športne površine, saj jih dosedaj iz raznih vzrokov nismo.

K.Z.

Delavske športne igre 1984

Po nekajletnem premoru, v katerem so posamezni klubi in društva samoiniciativno prirejali delavske športne igre vsak v svoji panogi, so le-te ponovno zaživele, tako kot nekoč, pod pokroviteljstvom Občinskega sveta zveze sindikatov. Tako so bila ponovno uvedena tekmovanja tudi v nekaterih panogah, za katere vlada med člani delovnih kolektivov in krajevnih skupnosti zanimanje in želja po sodelovanju in tekmovanju, kljub temu, da v naši občini ne obstojajo za to klubi in društva.

Koordinacijo nad celotnim potekom iger je prevzela komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu Zveze sindikatov II. Bistrica, ki je tudi poskrbela, da je bil sprejet nov pravilnik o poteku DŠI, s točkovanjem v posamezni panogi ter za skupno uvrstitev. Skupni zmagovalec je prejel prehodni pokal, zmagovalci v posameznih panogah pa pokale za ekipno in medalje za posamezno uvrstitev. Končni rezultati po panogah so bili sproti objavljeni na oglasni deski ob kavarni Turist.

Vsa tekmovanja so v glavnem tekla v dogovorjenih rokih, le tekmovanje v rokometu ni bilo organizirano. Za tekmo-

vanje v krosu pa ni bilo ekipne udeležbe in tako tudi ni bilo dodeljenih točk za skupno uvrstitev.

Na vseh tekmovanjih je sodelovalo skupno 675 tekmovalcev, in sicer 587 moških in 88 žensk. Najbolj masovno je bilo tekmovanje v balinanju s 142, nato kegljanje s 137 in smučanje s 131 tekmovalci. Največje število ekip je bilo pri balinanju v četvorkah, in sicer 19. Največja udeležba delovnih organizacij odnosno KS je bila v streljanju in kegljanju moških ekip s 13 organizacijami.

Nekatere organizacije so se zelo izkazale s številno udeležbo v raznih panogah kljub sorazmeroma manjšemu številu zaposlenih, kar jim je prineslo tudi dobro uvrstitev v skupnem plasmanu. Še posebej pa mislim, da je treba pohvaliti Vzgojno varstveno organizacijo „Jožefe Maslo“, ki je sodelovala v 4 panogah in to kar v 3 z ženskami ekipami. Pričakujemo, da se bodo opogumili tudi pri Vezenini in v Plutalu. Zelo visoko so se plasirale tudi nekatere KS, kar potrjuje sprejeti zaključek, da se k temu tekmovanju pri-tegnejo tudi drugi naši krajan, ne pa samo zaposleni.

Zaključek DŠI 84 je bil dne 26.10.1984 s podelitvijo pokalov, medalj in diplom prvouvrščenim ekipam in posameznikom ter s podelitvijo prehodnega pokala najbolje uvrščeni organizaciji v skupnem seštevku točk v vseh panogah. Ob tej priložnosti so bile tudi podeljene Bloudkove značke ter na novo ustanovljeno občinsko priznanje, „Janka Kovačiča“ za najboljše športne dosežke. Po podelitvah je bilo v domu JLA skupno srečanje vseh udeležencev DŠI 84.

Na koncu pa se želim zahvaliti vsem sodelujočim na DŠI 84 za borbenost in požrtvovalnost, pokazano med tekmovanjem tudi v slabih vremenskih razmerah, vsem animatorjem rekreacije za prispevek k masovnosti iger, klubom in društvom ter osnovni šoli v Il. Bistrici za odstop igrišč in nudeno pomoč v času tekmovanj, članom komisije za šport in rekreacijo pa za izpeljavo programa. Vsem skupaj pa ključem na svidenje v novi sezoni DŠI 85, ki naj bo še bolj masovna in uspešna od letošnje.

Podajamo tabelo vrstnega reda skupne uvrstitve na DŠI 84:

VRSTNI RED SKUPNE UVRSTITVE NA DŠI 84

DŠI 84 so bile razpisane v 4 ženskih in 12 moških panogah, skupno 16 panogah.

	Udeležba po štev. panog			Skupno štev. točk
	M	Ž	Skupaj	
1. LKI Lesonit	9	3	12	168
2. TOK	9	1	10	118
3. ILIRIJA	8	2	10	111
4. TRANSPORT	7	2	9	106
5. PROSVETA	4	2	6	79
6. PLAMA	6	2	8	75
7. POSTAJA MILICE	6	—	6	66
8. Skupščina občine	5	1	6	60
9. OBRTNIKI	5	1	6	55
10. HMEZAD	3	—	3	35
11. V.P. dom JNA	3	—	3	34
12. KS Topolc	2	—	2	33
13. KS Il. Bistrica	2	—	2	28
14. KGP — OBRTNIKI	3	—	3	27
15. VVO	1	3	4	24
16. GG Il. Bistrica	1	—	1	23
17. SB PE Il. Bistrica	1	2	3	22
18. Železniška postaja	2	—	2	18
19. SUROVINA — PTT	1	—	1	16
20. PLUTAL	3	—	3	16
21.—23. KGP	2	—	2	15
21.—23. UPOKOJENCI	2	—	2	15
21.—23. ZSMS Koseze	2	—	2	15
24.—25. SOB — ETA	1	—	1	13
24.—25. KS Knežak	1	—	1	13
26. GG Knežak	1	—	1	11
27. PRIMORJE	1	—	1	10
28. KS ZABIČE	1	—	1	8
29.—30. ZAVOD ZA POGOZD.	1	—	1	7
29.—30. KS KUTEŽEVO	1	—	1	7
31. ŠTUDENTI	1	—	1	6
32.—33. JAVOR BAČ	1	—	1	5
32.—33. KS TRNOVO	1	—	1	5

S.Č.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST ILIRSKA BISTRICA

o b j a v l j a

Na osnovi Pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj za dosežke s področja inventivne dejavnosti in raziskovalnega dela

R A Z P I S

za podelitev nagrad in priznanj občinske raziskovalne skupnosti za dosežke inventivne in raziskovalne dejavnosti v občini Ilirska Bistrica v letu 1984.

Nagrade in priznanja podeljuje:

- inovatorjem, racionalizatorjem in izumiteljem množične inventivne dejavnosti za inovacijske dosežke,
- strokovnim, vodstvenim in vodilnim delavcem za pomembne dosežke pri razvijanju in uveljavljanju novih tehnologij, novih izdelkov, nove opreme ali nove organizacije v proizvodnji in poslovanju,
- raziskovalcem za pomembnejša raziskovalna dela ali za raziskovalni dosežek,
- razvojnim in drugim delavcem za pomembnejše dosežke pri razvijanju in uvajanju v proizvodnjo in poslovanje raziskovalnih in inovacijskih dosežkov.

2.

Kandidate za nagrado in priznanje lahko predlagajo:

- komisije za inventivno dejavnost,
- delavski sveti in drugi samoupravni organi,
- družbenopolitične organizacije,
- društva,
- posamezniki.

3.

Prijava v pisni obliki mora vsebovati:

- osebne in splošne podatke prijavitelca,
- opis, elaborat ali drugačno zadovoljivo predstavitev inovacijskega dosežka, raziskovalne ali razvojne naloge,
- podatke za vrednotenje: korist in pomembnost, uporabnost, stopnja inventivnosti, rezultat raziskovalnega dela, okoliščine oziroma pogoji nastanka.

4.

Na podlagi Pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj bo podeljena:

- ena prva nagrada po 30.000,00 din s plaketo,
- dve drugi nagradi po 15.000,00 din s priznanjem,
- več tretjih nagrad; knjižna nagrada z diplomom.

5.

Prijave bomo ocenjevali po kriterijih sprejetega Pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj ORS Il. Bistrica.

Rezultati in nagrajenci bodo objavljeni v sredstvih javnega obveščanja.

OBČINSKA RAZISKOVALNA
SKUPNOST
ILIRSKA BISTRICA

Podeljena priznanja našim športnikom

Telesnokulturna skupnost Ilirska Bistrica, Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ilirska Bistrica in Občinski sindikalni svet Ilirska Bistrica so 26. oktobra organizirali prireditev, na kateri so razglasili rezultate delavskih športnih iger za letošnje leto ter podelili Bloudkove značke in priznanja Janka Kovačiča. Bloudkove značke podeljuje Telesnokulturna skupnost za aktivno organizacijsko in strokovno delo na področju telesne kulture.

Za več kot 10-letno delo so bronaste Bloudkove značke prejeli:

Drago KRANJC	za organizacijsko delo na področju nogometa
Lado ČELIGOJ	za delo na področju šolskega športa in smučanja
Vojka KOPRIVA	za aktivno delo v kegljanju in smučanju
Dušan PROSEN	za organizacijsko delo na področju športne rekreacije v delovni organizaciji Transport in Smučarskem klubu

Za več kot 20-letno aktivno delo na področju telesne kulture so prejeli srebrne Bloudkove značke:

Mara PRIMC	za aktivno delo na področju šolskega športa
Jadran ŽIBERNA	za aktivno delo v taborniški organizaciji

Hinko POROČNIK za aktivno delo na področju planinstva

Za 30 letno aktivno delo na področju balinanja, kegljanja, širjenja idej telesne kulture, delo v organih telesnokulturne skupnosti in v delovni organizaciji je prejel

zlato Bloudkovo značko Stanko ČESNIK.

Priznanje Janka Kovačiča je uvedla v letošnjem letu Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ilirska Bistrica z namenom, da bi spodbudila športnike k doseganju dobrih športnih rezultatov.

Priznanje se imenuje po telovadcu iz Smrj, ki ga predstavljamo v tej številki KRAJANA.

Priznanja Janka Kovačiča so prejeli:

Robert PODOBNIK iz Ilirske Bistrice, član kolesarskega kluba Rog iz Ljubljane, za dosežene uspehe na področju kolesarskega športa. Robert PODOBNIK je državni mladinski reprezentant v kolesarstvu, prvak SR Hrvatske v letu 1981 in 1982, državni reprezentant, član zmagovalne ekipe na tekmi po jadranski magistrali. Dosegel pa je še vrsto drugih pomembnih kolesarskih uspehov.

Balinarski klub „PLANINC“ iz Ilirske Bistrice za 4. mesto v dvojkah na republiškem prvenstvu, 10. mesto na državnem prvenstvu in za druge vidnejše uvrstitve na različnih turnirjih.

Uvrstitve naših nogometašev v ligaških tekmovanjih

Pred kratkim so se končala ligaška tekmovanja v nogometu za vse starostne kategorije v sezoni 1984/85.

Nogometni klub „Transport“ je dosegel vidne uvrstitve kljub temu, da so bile vse tekme odigrane izven Il. Bistrice zaradi renoviranja nogometnega igrišča na Partizanskem hribu.

Članska in pionirska ekipa sta kot domačin nastopali na nogometnem igrišču v Zaličih pri Harijah, medtem ko je

mladinska vrsta, ki sicer nastopa v republiškem tekmovanju, potovala kot domačin na tekme v Postojno. Brez lastnega igrišča bodo ekipe ostale tudi v spomladanskem delu tekmovanja, saj bo nogometno igrišče v Il. Bistrici usposobljeno predvidoma šele jeseni 1985.

Najvidnejšo uvrstitev je dosegla pionirska ekipa. Osvojili so prvo mesto, čeprav so imeli za nasprotnika ekipo „Tabor“ iz Sežane, ki ima sicer bogato nogometno preteklost.

Lestvica pionirskega tekmovanja: Kraško – notranjska liga

1. Transport	6	5	1	0	11:2	11	+9
2. Železničar	6	2	0	4	2:6	4	-4
3. Taboj J.	6	1	1	4	4:9	3	-5

Mladinska ekipa je dosegla solidno uvrstitev, če upoštevamo dejstvo, da prvič nastopajo v republiškem tekmovanju, poleg tega pa so nenehno potovali na nogometna igrišča izven Il. Bistrice.

Lestvica mladinskega tekmovanja: Republiška liga – IV. selekcija

1. Vozila	11	7	3	1	25:8	17
2. Usnjar	11	5	4	2	25:19	14
3. Jadran	11	5	3	3	18:11	13
7. Transport	11	4	2	5	16:15	10
12. Primorje	11	3	1	7	15:32	7

Članska ekipa je kljub večjim iglaskim spremembam dosegla pričakovano uvrstitev. Razočarali so le na koncu

prvenstva, ko so izgubili odločilno tekmo za prvaka jesenskega dela tekmovanja.

Lestvica članskega tekmovanja: Nogometna A liga na področju MNZ Koper

1. Postojna	9	5	3	1	26:14	13
2. Plama	9	5	2	2	29:15	12
3. Transport	9	4	3	2	35:18	11

V občinsk-ligi je bilo tekmovanje razburljivo, saj je bil boj za prvo mesto negotov.

Lestvica po rednem delu tekmovanja – Občinska liga:

1. Podgora	11	10	0	1	62:25	20	+37
2. Zvezda	12	10	0	2	60:30	20	+30
3. Primorje	12	6	2	4	61:38	13	+23
4. Koseze	12	5	1	6	37:43	11	-6
5. Podgrad	12	10	0	7	30:43	6	-13
6. Prem	12	3	1	8	21:49	6	-28
7. Topolc	12	2	0	10	34:77	4	-43

Gršče

Šport od tu in tam

Komunalno gradbeno podjetje iz Ilirske Bistrice se je že šestič zapored udeležilo delavskih športnih iger goranske, istrske in primorske regije. Letošnje tekmovanje je bilo v Novem Vinodolskem 22.9.1984, udeležilo pa se ga je 13 ekip. Komunalno gradbeno podjetje iz Ilirske Bistrice je na letošnjem tekmovanju doseglo svoj največji uspeh s tretjim mestom v končni uvrstitvi. Edina neugodnost letošnjega tekmovanja je bilo slabo vreme, saj je kot nalašč na dan tekmovanja deževalo.

– Že četrto leto zapored so se letos 8.9. v športnem parku Nade Žagar pomerili veterani in člani. V navado je že prišlo, da se enkrat na leto položi šopek rož na grob LIČAN JADRANA in s tem počasti spomin na prezgodaj ugasnjeno življenje mladega človeka, ki se je razvijal v perspektivnega igralca. Dres številka 7, katerega je nosil, od takrat dalje v rokometnem klubu ne obstaja več.

– Delovna organizacija LKI Lesonit bo skupaj z domačim smučarskim klubom Snežnik organizator 10. jubilejnih zimskih iger SOZD Slovenijales na Sviščakih meseca februarja. Zimskih iger se bo udeležilo 24 članic SOZD s približno 250 nastopajočimi tekmovalci.

– V mesecu oktobru je balinarski klub JEZERO iz Sabonj organiziral klubsko prvenstvo v enojkah in parih. Pri po-

sameznikih je zmagal Alojz Šlosel pred Mahnetom Janezom in Tomažičem Jožetom.

V tekmovanju dvojek pa je zmagala par Gulja Stano – Gulja Sando pred parom Tomažič Boris – Božič Cveto in tretjeuvrščeni parom Mahnetom Janezom – Kocjančičem Jadrantom.

– Društvo invalidov Ilirska Bistrica je organiziralo dne 13.10.1984 v športnem parku Nade Žagar 1. regijsko tekmovanje četvork v balinanju. Od 7 povabljenih ekip so sodelovale vse razen DI Postojna in DI Vrhnika.

Prvo mesto je osvojila ekipa DI Ilirska Bistrica pred Logatcem.

Razgovor

Ni dolgo tega, ko sem bil v gostilni priča razgovoru med dvema moškima, ne starima pa tudi ne več mladima. Razgovora ne morem zapisati v celoti zaradi dostojnosti našega glasila pa tudi tiskarna nima ustreznih črk. Bralci bodo tako ljubeznivi, da bodo dopolnili besedilo, kakor se jim bo zdelo najbolj primerno. Če kdo ne bi znal izpolniti besedila, pomeni, da obvlada le domače psovke.

– Kaj boš popil, Štefan?

– Ah , sem jezen ko pes.

– Pa kaj se je zgodilo?

– Tisti Jože, . . . mu , me

– Kako te . . . ?

– . . . mu , ne vrne mi . . . mu . . . , sto jurjev.

– O, . . . mu , to je njemu podobno.

– Pa mene ne bo , . . . mu !

– Tudi mene ne bi tak

– Pa ne bi nič rekel, če bi bila ta vsaj prijazna z menoj. Mimo mene gre, . . . mu , kot da me ne pozna, . . . mu

– O, . . . mu

– Iti moram. Dragi prijatelj, oglasi se kaj, se bova še kaj pogovorila.

– Prav vesel sem, Štefan, da sem te srečal . . . ti, še najlepše je, če se pogovoriš s starim prijateljem, . . . ti

.

Ivan Cankar je nekoč zapisal o slovenski besedi naslednje: „Slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja; iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj“.

VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO 1985. LETO

**družbeno
politične
organizacije
in krajevne
skupnosti**

**SKUPŠČINA
OBČINE
ILIRSKA
BISTRICA**

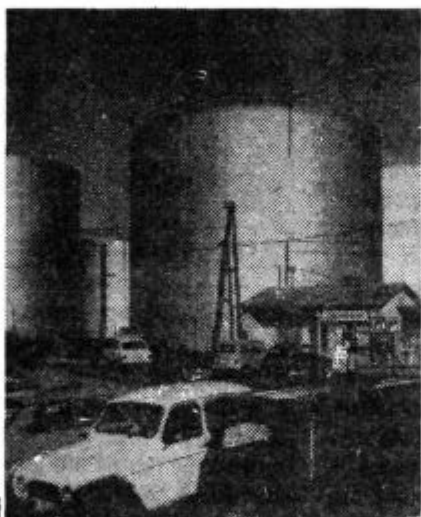
**TOK — tovarna organskih kislin
ILIRSKA BISTRICA**

proizvodni program:

- organske kisline
- citronska kislina
- vinska kislina
- metavinska kislina
- mlečna kislina

**GALVANSKI
PROIZVODI**

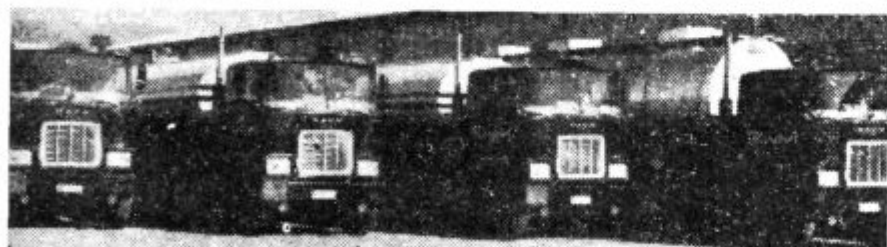
- proizvodi za
usnjarsko
industrijo
- enološki preparati

**KOMUNALNO
GRADBENO
PODJETJE**

ILIRSKA BISTRICA

*Želi vsem občanom
in delovnim ljudem
uspešno novo leto 1985*

**TOZD TOVORNI PROMET
TOZD AVTOSERVIS
DS SKUPNE SLUŽBE**

Mednarodni transport naftnih derivatov, kemikalij in drugih tekočin v avtocisternah in specialnih nadgradnjah, servis in remont vozil

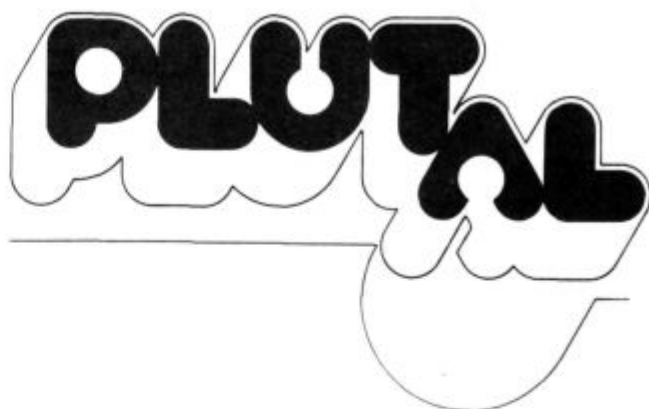

**KMETIJSKA ZADRUGA
ILIRSKA BISTRICA**

lesonit

slovenijales lesonit
lesno kemična industrija n. sol. o.
66250 ilirska bistrica
nikole tesle 11, pob. 49

TOZD Grafika, n. sub. o.
Ilirska Bistrica, Vodnikova 13

Girajska klet

RAJKO JENKO

SREBRNA KOLAJNA NA 32. GOSTINSKO-
TURISTIČNEM ZBORU V ROGAŠKI SLATINI

V ZIMSKI SEZONI NUDIMO:

- kmečka pojedina
- domače pečenice z zeljem
- bikova jajca
- žabji kraki
- postrvi
- polnjeni kalamari

VABLJENI

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO
1985

primorje

TOZD GRADBENA ENOTA
BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA

Vezenine Bled

TOZD Konfekcija

ILIRSKA BISTRICA

PROGRAM KINA SVOBODA ILIRSKA BISTRICA

DECEMBER 1984

- 26.12. LETOVANJE NA IBRICI
28.12. MEČ VARVARA
29.–30.12. NETOPIRJEVA MREŽA

zahodnonemški
ameriški
japonski

JANUAR 1985

- 2.1. NATHALIE
3.1. POLICAJ IZ BRONKSA
4.1. PORKYS
5.–6.1. TATOVI ZLATE KOBRE
9.1. LETEČA TOLPA
10.1. RAZBOJNIKI ZA VSE ČASE
11.1. OSTATI ŽIV
12.–13.1. SALON ZA MASAŽO

16.1. PEKLENSKI OBRAČUN ZMAJEV
17.1. MAŠČEVALEC OMAR
18.–19.1.
20.1. SOSTANOVALKE
23.1. NEVERJETEN ČUDEŽ
24.1. IZGINULI

grški
ameriški
ameriški
ameriški
ameriški
ameriški
ameriško-
zah. nemški
hongkongški
ameriški

ameriški
ameriški
jugoslovanski

- 25.1. ČRNI PETEK GANGSTERJEV
26.–27.1. LJUBEZENSKA PISMA REDOVNICE
30.–31.1. BLAŽEN MED PROSTITUTKAMI

ameriški
ameriški
ameriški

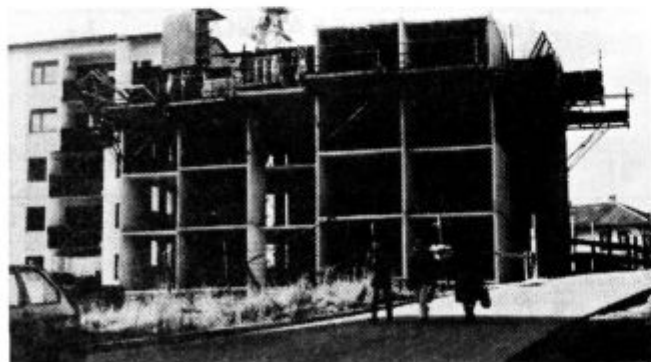
FEBRUAR 1985

- 1.2. KLIJENTI GOSPE KLOD
2.–3.2. PET MOČNIH
6.2. ZVER V ČLOVEKU
7.2. KARIERA POLICAJKE
8.2. OBSODBA
9.–10.2. SATANOVA KONICA
13.2. JEZUS KRISTUS – SUPERZVEZDA
14.2. ZAKAJ SO ME OBSODILI
NA ŽIVLJENJE
15.2. NINDŽA MAŠČEVALEC
16.–17.2. DIVJE NOČI GOSPE „O“
20.2. KAJ SE ZGODI, KO SE
LJUBEZEN RODI
21.2. SMEŠNA STRAN ZGODOVINE
22.2. NOČNI UBIJALEC
23.–24.2. ZGODBA O NAJSTNICAH
27.2. ANGELOV UGRIZ
28.2. TUDI BANKIRJI IMAJO DUŠO

ameriški
ameriški
ameriški
ameriški
ameriški
ameriški
jugoslovanski
japonski
ameriški

švedski
ameriški
ameriški
ameriški
jugoslovanski
švicarski

Na kratko

– V Rozmanovi ulici v soseski S-6 gradi SGP Primorje zadnji stolpič. V njem bo 20 stanovanj. Gradnja bo zaključena konec avgusta 1985, stanovalci pa se bodo vselili v mesecu septembru. Dela do sedaj potekajo po planu in brez zastojev, tako da bo stolpič končan ob roku.

– Delavci gradbenega podjetja ŽG Ljubljana pospešeno hitijo z montažnimi deli pri postavitvi prvih avtomatskih železniških zapornic na železniškem prehodu pri MARK TU. Postavljena je že montažna kabina pri prehodu, kateri so že nekateri elementi avtomatike za zapornice.

Dela bodo veljala več kot 400 milijonov starih din. Nove zapornice bodo predane v obratovanje januarja 1985. V sklopu širše obnovitve signalizacije na železniško postajnem področju bodo obnovljene oziroma uvedene nove pol-zapornice na železniškem prehodu v Gubčevi ulici.

IZDAL: KK SZDL Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica
Glasilo izhaja občasno

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: Popit Ivan

UREDNIŠKI ODBOR: Franc Munič, Vojko Čeligoj,
Boža Rozman, Zmago Trebec,
Dimitrij Bonano
Emil Maraž, Vojko Čeligoj, P. Nikolič
FOTO: Edvard Seles
OBLIKOVALEC: 1000 izvodov
NAKLADA: Edvard Usenik, Kadilnikova 8,
RAZMNOŽIL: Ljubljana

Glasilo je po 6. točki 1. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju Sekretariata za informacije št. 421-1/72, prosto plečila prometnega davka.

